

Hallintosääntö

Sisällysluettelo

I OSA HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN.....	9
1 LUKU.....	10
KUNNAN JOHTAMINEN.....	10
1 § Hallintosäännön soveltaminen.....	10
2 § Kaupungin johtamisjärjestelmä	10
3 § Esittely kaupunginhallituksessa	10
4 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät	10
5 § Kaupunginhallituksen muiden jäsenten tehtävät.....	11
6 § Kaupungin viestintä	11
2 LUKU	11
TOIMIELINORGANISAATIO	11
7 § Kaupunginvaltuusto.....	11
8 § Kaupunginhallitus	11
9 § Konserni- ja kaupunkikehitysjaosto sekä muut kaupunginhallituksen määräämät toimielimet.....	12
10§ Tarkastuslautakunta	12
11§ Lautakunnat.....	12
12§ Kuntien yhteiset lautakunnat.....	13
13§ Kunnan liikelaitos.....	14
14§ Toimikunnat ja työryhmät.....	14
15§ Vaalitoimielimet.....	14
16§ Vaikuttamistoimielimet	14
3 LUKU	15
HENKILÖSTÖORGANISAATIO.....	15
17§ Kaupunkiorganisaatio.....	15
18§ Kaupunginjohtaja	15
19§ Toimialojen organisaatio ja tehtävät.....	16
20§ Toimialajohtajat.....	16
21§ Vastuualuejohtajat	17
22§ Liikelaitoksen johtaja	17
4 LUKU	17
KONSERNIOHJAUS JA SOPIMUSTEN HALLINTA	17
23§ Konsernijohto.....	17
24§ Konsernijohdon tehtävät ja toimivallan jako.....	17
25§ Sopimusten hallinta	18
5 LUKU	18
TOIMIALOJEN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALLAN JAKO	18
26§ Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta.....	18
27§ Opetus- ja kasvatustalutakunnan tehtävät ja toimivalta.....	21

28 § Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan <i>tehtävät ja toimivalta</i>	22
29 § Sivistystoimen vastualueet ja johtaminen.....	22
30 § <i>Kaupunkiympäristön toimialan vastualueet ja johtaminen</i>	23
31 § Kaupunkirakennelautakunnan tehtävät ja toimivalta	23
32 § Rakennus- ja ympäristölautakunnan tehtävät ja toimivalta	24
33 § Kokkolan Vesi –liikelaitoksen johtokunnan tehtävät ja toimivalta.....	24
34 § Toimivallan edelleen siirtäminen	25
35 § Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta	25
36 § Kaupunginhallituksen, lautakunnan ja johtokunnan otto-oikeus	25
37 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen	26
6 LUKU	26
TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA	26
38 § <i>Normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi</i>	26
39 § <i>Päätösvallan käyttöön ottaminen määräajaksi kaupunginhallituksen päätöksellä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa</i>	26
40 § <i>Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen</i>	27
7 LUKU	27
TOIMIVALTA HENKILÖSTÖASIOISSA	27
41 § Kaupunginhallituksen yleistoimivalta henkilöstöasioissa.....	27
42 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä virkasuhteen muuttamisessa työsuhteeksi.....	27
43 § Kelpoisuusvaatimukset	27
44 § Haettavaksi julistaminen.....	27
45 § Palvelussuhteeseen ottaminen	27
46 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen.....	28
47 § Ratkaisuvalta henkilöstöasioissa	28
48 § Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen	29
49 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen.....	29
50 § Toimenhaltijan siirtäminen virkasuhteeseen	29
51 § Sivutoimet ja kilpaileva toiminta	29
52 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen	29
53 § Virantoimituksesta pidättäminen	30
54 § Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi.....	30
55 § Lomauttaminen	30
56 § Palvelussuhteen päätyminen	30
57 § <i>Menetettyjen ansioiden korvaaminen</i>	30
58 § <i>Palkan takaisinperiminen</i>	30
8 LUKU	30
ASIAKIRJAHALLINNON JÄRJESTÄMINEN	30
59 § Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät.....	30
60 § Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät.....	31

61 § Lautakunnan / ~~toimialan~~ asiakirjahallinnon tehtävät	31
62 § Kaksikielisyys kaupungin toiminnassa	31
II OSA TALOUS JA VALVONTA	32
9 LUKU	33
TALOUDENHOITO	33
63 § Talousarvio ja taloussuunnitelma	33
64 § Talousarvion täytäntöönpano	33
65 § Toiminnan ja talouden seuranta.....	33
66 § Talousarvion sitovuus	33
67 § Talousarvion muutokset.....	33
68 § <i>Irtaimen omaisuuden luovuttaminen ja vuokraus</i>	34
69 § Poistosuunnitelman hyväksyminen.....	34
70 § Rahatoimen hoitaminen.....	34
71 § Maksuista päättäminen	35
72 § Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut	35
10 LUKU	35
ULKOINEN VALVONTA	35
73 § Ulkoinen ja sisäinen valvonta.....	35
74 § Tarkastuslautakunnan kokoukset.....	36
75 § Tarkastuslautakunnan tehtävät, toimivalta ja raportointi.....	36
76 § Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät	36
77 § Tilintarkastusyhteisön valinta	36
78 § Tilintarkastajan tehtävät	37
79 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät	37
80 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi.....	37
81 § Tilivelvolliset.....	37
11 LUKU	37
SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA.....	37
82 § Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	37
83 § Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjausryhmän tehtävät.....	38
84 § Lautakunnan ja johtokunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät	38
85 § Viranhaltijoiden ja esimiesten <i>esihenkilöiden</i> sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät.....	38
86 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät	39
87 § <i>Varautuminen ja valmiussuunnittelu</i>	39
III OSA VALTUUSTON TOIMINTA.....	40
12 LUKU	41
VALTUUSTON TOIMINTA	41
88 § Valtuuston toiminnan järjestelyt	41
89 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi	41
90 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa.....	41

91 § Istumajärjestys	41
13 LUKU	42
VALTUUSTON KOKOUKSET	42
92 § Valtuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous	42
93 § Kokouskutsu	42
94 § Esityslista	42
95 § Sähköinen kokouskutsu	43
96 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla	43
97 § Jatkokokous	43
98 § Varavaltuutetun kutsuminen	43
99 § Läsnäolo kokouksessa	43
106 § Puheenvuorot.....	45
107 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi.....	46
108 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	46
109 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	46
110 § Äänestykseen otettavat ehdotukset	46
111 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys	46
112 § Äänestyksen tuloksen toteaminen	47
113 § Toimenpidealoite (toivomusponsi).....	47
114 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	47
115 § Päätösten tiedoksianto ~~kunnan~~ kaupungin jäsenille.....	47
14 LUKU	47
ENEMMISTÖVAALI JA SUHTEELLINEN VAALI	47
116 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset.....	47
117 § Enemmistövaali.....	48
118 § Valtuuston vaalilautakunta.....	48
119 § Ehdokaslistojen laatiminen.....	48
120 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto	48
121 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen	48
122 § Ehdokaslistojen yhdistelmä	49
123 § Suhteellisen vaalin toimittaminen.....	49
124 § Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen	49
15 LUKU	49
VALTUUTETUN ALOITE- JA KYSELYOIKEUS	49
125 § Valtuutettujen aloitteet	49
126 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys	50
127 § Kyselytunti	50
IV OSA PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY	51
16 LUKU	52
KOKOUSHENNETTELY	52

128 § Määräysten soveltaminen	52
129 § Toimielimen päätöksentekotavat	52
130 § Kokousaika ja –paikka.....	52
131 § Kokouskutsu	52
132 § Sähköinen kokouskutsu	53
133 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla	53
134 § Jatkokokous	53
135 § Varajäsenen kutsuminen.....	53
136 § Läsnäolo kokouksessa.....	53
137 § Kaupunginhallituksen edustaja muissa toimielimissä.....	54
138 § Kokouksen julkisuus	54
139 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.....	54
140 § Tilapäinen puheenjohtaja	54
141 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot	54
142 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely.....	54
143 § Esittelijät.....	54
144 § Esittely	55
145 § Esteellisyys	55
146 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi.....	56
147 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen	56
148 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen	56
149 § Äänestykseen otettavat ehdotukset	56
150 § Äänestys ja vaali	56
151 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen	57
152 § Päätösten tiedoksianto kaupungin jäsenille	58
17 LUKU	58
MUUT MÄÄRÄYKSET	58
153 § Aloiteoikeus	58
154 § Aloitteen käsittely	58
155 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot	59
156 § Asiakirjojen allekirjoittaminen	59
157 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen	59
V OSA LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOSÄÄNTÖ	60
18 LUKU	61
PALKKIOSÄÄNTÖ	61
158 § Soveltamisala.....	61
159 § Kokouspalkkiot	61
160 § Samana päivänä pidetyt kokoukset.....	62
161 § Vuosipalkkiot	62
162 § Vaalilautakuntien palkkiot	62

163 § Luottamushenkilö-sihteerin palkkio	63
164 § Toimituspalkkio.....	63
165 § Ansionmenetyskorvaus.....	63
166 § Pöytäkirjat palkkioperusteina	64
167 § Matkakustannusten korvaaminen.....	64

I OSA HALLINNON JA TOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

1 LUKU

KUNNAN JOHTAMINEN

1 § Hallintosäännön soveltaminen

Kokkolan kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä päätöksentekojä kokousmenettelyssä noudatetaan tämän hallintosäännön määräyksiä, ellei laissa ole toisin säädetty.

2 § Kaupungin johtamisjärjestelmä

Kaupungin johtaminen perustuu kaupunkistrategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon sekä muihin kaupunginvaltuuston päätöksiin.

Valtuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta, käyttää kaupungin päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä.

Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kaupunginjohtaja vastaa asioiden valmistelusta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

3 § Esittely kaupunginhallituksessa

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimii kaupunginjohtaja. Kaupunginjohtajan ollessa poissa tai esteellinen, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty.

4 § Kaupunginhallituksen puheenjohtajan tehtävät

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja

1. johtaa kaupunkistrategian sekä kaupunginhallituksen tehtävien toteuttamisen edellyttämää poliittista yhteistyötä käymällä asioiden käsittelyn edellyttämiä keskusteluja poliittisten ryhmien kanssa sekä pitämällä sopivin tavoin yhteyttä kaupungin asukkaisiin ja muihin sidosryhmiin
2. vastaa kaupunginjohtajan johtajasopimuksen valmistelusta ja huolehtii kaupunginhallituksen ja valtuuston kytkemisestä valmisteluprosessiin tarkoituksenmukaisella tavalla
3. vastaa siitä, että kaupunginjohtajan kanssa käydään vuosittain tavoite- ja arviointikeskustelut
4. hyväksyy kaupunginjohtajan vuosilomat sekä ~~matkakulut~~ *virkamatkat*

5. seuraa lautakuntien, johtokuntien, toimikuntien sekä luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden päätösten laillisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta sekä ryhtyy tarvittaessa laissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin asian ottamiseksi kaupunginhallituksen käsiteltäväksi
6. edistää kaupunginhallituksen ja kaupungin muiden toimielinten välistä yhteistoimintaa
7. *päättää kunnallisen viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä kaupunginjohtajalta sekä kaupunginjohtajan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.*

5 § Kaupunginhallituksen muiden jäsenten tehtävät

Kaupunginhallituksen jäsenen tulee erityisesti seurata sen lautakunnan tai liikelaitoksen johtokunnan toimintaa, johon kaupunginhallitus on valinnut hänet edustajaksi. Hänen tulee antaa kaupunginhallitukselle, sen puheenjohtajalle ja kaupunginjohtajalle tietoa lautakunnan ja johtokunnan ja sen alaisen toimintayksikön tai laitoksen toimialaan kuuluvista asioista.

6 § Kaupungin viestintä

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin viestintää ja tiedottamista kaupungin toiminnasta. Kaupunginhallitus hyväksyy yleiset ohjeet tiedottamisen, viestinnän ja kaupunkimarkkinoinnin periaatteista sekä nimeää viestinnästä vastaavat viranhaltijat.

Toimielimet luovat omalla toimialallaan edellytyksiä avoimuudelle *ja osallisuudelle* asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa.

Kaupunginhallitus, lautakunnat, kaupunginjohtaja sekä toimialojen johtavat viranhaltijat huolehtivat, että kaupungin asukkaat ja palvelujen käyttäjät saavat riittävästi tietoja valmisteltavina olevista merkittävistä asioista ja voivat osallistua ja vaikuttaa näiden asioiden valmisteluun. Viestinnässä käytetään selkeää ja ymmärrettävää kieltä ja otetaan huomioon kaupungin eri asukasryhmien tarpeet ja eri viestintävälineet.

2 LUKU

TOIMIELINORGANISAATIO

7 § Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuustossa on 43 jäsentä sekä kaksi (2) nuorisovaltuuston edustajaa puhe- ja läsnäolo-oikeudella.

8 § Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin hallintoa ja taloutta ja vastaa sen toiminnan tuloksellisuudesta ja edunvalvonnasta.

Kaupunginhallitus johtaa Kokkola-konsernia kaupunginvaltuuston hyväksymän strategian ja strategiaa toteuttavien ohjelmien, tavoitteiden ja periaatteiden mukaisesti, huolehtii osaltaan kaupungin edunvalvonnasta, yleisestä menestyksestä ja toiminnasta sekä vastaa kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupunginhallitus ohjaa lautakuntien ja virastojen toimintaa sekä seuraa ja valvoo asetettujen tavoitteiden toteutumista.

Kaupunginhallitus toimii keskushallinnon / konsernihallinnon luottamushenkilöelimenä.

Kaupunginhallituksessa on 12 jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginvaltuusto valitsee kaupunginhallituksen jäsenistä kaupunginhallituksen puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan. Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto ja jäsenistö valitaan valtuutettujen keskuudesta. Henkilökohtaisten varajäsenten ei tarvitse olla valtuutettuja.

Kaupunginhallituksen toimikausi on kaksi (2) vuotta.

9 § Konserni- ja kaupunkikehitysjaosto sekä muut kaupunginhallituksen määräämät toimielimet

Kaupunginhallituksen konserni- ja kaupunkikehitysjaostoon kaupunginhallitus valitsee keskuudestaan toimikaudekseen jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet. Kaupunginhallitus nimeää jaoston puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Kaupunginhallitus voi tarpeen mukaan määrätä perustettavaksi toimikaudekseen muita toimielimiä. Kaupunginhallitus valitsee perustamaansa toimielimeen puheenjohtajiston.

10 § Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnassa on puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja. Jokaisella valtuustokauden alussa perustetulla valtuustoryhmällä on jäsen tarkastuslautakunnassa. Lautakunnan puheenjohtajiston on oltava valtuutettuja. *Tarkastuslautakunnan jäsen ei voi olla jäsenenä muissa kaupungin toimielimissä, pois lukien valtuusto.*

11 § Lautakunnat

Opetus- ja kasvatustalautakunta

Valtuusto valitsee opetus- ja kasvatustalautakuntaan kymmenen (10) jäsentä sekä heille henkilökohtaiset varajäsenet. Valtuusto valitsee lautakuntien jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan siten, että lautakunnan puheenjohtajan on oltava valtuutettu ja varapuheenjohtajan valtuutettu tai varavaltuutettu. Lautakunnan jäsenistä enintään kahdeksan edustaa suomenkielistä ja vähintään kaksi ruotsinkielistä kieliryhmää. *Lautakunnan jäsenistössä tulee olla sekä suomen että ruotsin kieliryhmän edustajia siten, että vähemmistönä olevan kieliryhmä edustajia on oltava vähintään kaksi.*

Nuorisovaltuusto valitsee keskuudestaan kaksi (2) edustajaa lautakuntaan.

Heillä on kokouksissa puhe- ja läsnäolo-oikeus.

Opetus- ja kasvatustalouden alaiseen opetuspalvelujen suomenkieliseen jaostoon ja ruotsinkieliseen jaostoon valtuusto valitsee kumpaankin kahdeksan (8) jäsentä sekä heille henkilökohtaiset varajäsenet siten, että lautakunnan jäsenet ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä kuuluvat edustamansa kieliryhmän mukaisesti joko opetuspalvelujen suomen- tai ruotsinkieliseen jaostoon. Näiden lisäksi jaostoihin valitaan niin monta varsinaista jäsentä ja henkilökohtaista varajäsentä, että kummassakin jaostossa on kahdeksan jäsentä ja yhtä monta henkilökohtaista varajäsentä.

Kaupunginvaltuusto nimeää kumpaankin jaostoon jäseniksi valituista puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Valtuusto valitsee kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaan kymmenen (10) jäsentä sekä heille henkilökohtaiset varajäsenet. Valtuusto valitsee lautakuntien jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan siten, että lautakunnan puheenjohtajan on oltava valtuutettu ja varapuheenjohtajan valtuutettu tai varavaltuutettu.

Nuorisovaltuusto valitsee keskuudestaan kaksi (2) edustajaa lautakuntaan. Heillä on kokouksissa puhe- ja läsnäolo-oikeus.

Kaupunkirakennelautakunta

Valtuusto valitsee kaupunkirakennelautakuntaan kymmenen (10) jäsentä sekä heille henkilökohtaiset varajäsenet. Valtuusto valitsee lautakuntien jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan siten, että lautakunnan puheenjohtajan on oltava valtuutettu ja varapuheenjohtajan valtuutettu tai varavaltuutettu.

Nuorisovaltuusto valitsee keskuudestaan yhden (1) edustajan ja tämän varajäsenen lautakuntaan. Heillä on kokouksissa puhe- ja läsnäolo-oikeus.

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Valtuusto valitsee rakennus- ja ympäristölautakuntaan kymmenen (10) jäsentä sekä heille henkilökohtaiset varajäsenet. Valtuusto valitsee lautakuntien jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan siten, että lautakunnan puheenjohtajan on oltava valtuutettu ja varapuheenjohtajan valtuutettu tai varavaltuutettu.

12 § Kuntien yhteiset lautakunnat

Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren seudun pelastuslautakunta

Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren seudun pelastuslautakunnassa on 15 jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen. Jäsenmäärä jakautuu siten, että Kokkolan kaupungilla on 4 jäsentä, Pietarsaaren kaupungilla 2 jäsentä, Kannuksen kaupungilla 1 jäsen ja muilla jäsenkunnilla 1 jäsen.

Valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajiston noudattaen yhteistä toimielintä koskevan sopimuksen asianomaista määräystä.

Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren seudun pelastuslaitoksen ja pelastuslautakunnan tehtäväalue, erityiset tehtävät ja toimivalta määritellään liitteessä 2 (Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitoksen johtosääntö). Näin ollen hallintosäännön määräykset ovat toissijaisia johtosääntöön nähden.

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveyslautakunta

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveyslautakunnassa on 12 jäsentä. Osapuolten valtuustot nimittävät yhteiseen lautakuntaan jäseniä seuraavasti: Kokkolan kaupunki 4 jäsentä ja muut sopimuskunnat 8 jäsentä. Kullekin jäsenelle nimetään henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan puheenjohtajana toimii Kokkolan kaupungin luottamushenkilö. Varajäsenet osallistuvat kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa estyneenä.

Valtuusto valitsee lautakunnan puheenjohtajiston noudattaen yhteistä toimielintä koskevan sopimuksen asianomaista määräystä.

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon ja ympäristöterveyslautakunnan tehtäväalue, erityiset tehtävät ja toimivalta määritellään liitteessä 3 (Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon johtosääntö). Näin ollen hallintosäännön määräykset ovat toissijaisia johtosääntöön nähden.

13 § Kunnan liikelaitos

Kaupunginhallituksen alaisena toimii Kokkolan Vesi -liikelaitos, jonka johtokunnassa on 7 jäsentä. Valtuusto valitsee jäsenistä puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

14 § Toimikunnat ja työryhmät

Lautakunnat ja johtokunta voivat tarpeen mukaan määrätä perustettavaksi toimikaudekseen toimikuntia ja työryhmiä. Lautakunta ja johtokunta valitsee perustamaansa toimikuntaan tai työryhmään puheenjohtajan tai puheenjohtajiston.

15 § Vaalitoimielimet

Keskusvaalilautakunnasta, vaalilautakunnista ja vaalitoimikunnista säädetään vaalilaissa. Kaupungin vaalitoimielimien puheenjohtajiston ei tarvitse koostua valtuutetuista.

16 § Vaikuttamistoimielimet

Kaupungissa on kuntalain 26 - 28 §:ssä tarkoitettuja vaikuttamistoimielimiä, jotka eivät ole kunnan viranomaisia. Vaikuttamistoimielimet voivat osallistua päätöksentekoon aloitteilla ja lausunnoilla ja niiden edustajille voidaan antaa puhe- ja läsnäolo-oikeus toimielinten kokouksissa. Vaikuttamistoimielimistä päättää asianomainen lautakunta *tai kaupunginhallitus*.

Kaupunginhallitus asettaa nuorisovaltuuston sekä vanhus- ja vammaisneuvosto valtuustokausittain.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta asettaa lapsivaltuuston.

3 LUKU

HENKILÖSTÖORGANISAATIO

17 § Kaupunkiorganisaatio

Kokkolan kaupungin kuntakonsernin muodostavat kaupunkiorganisaatio liikelaitoksineen ja tytäryhteisöt, osakkuusyhteisöt ja kuntayhtymät.

Kokkolan kaupunkiorganisaatio muodostuu konsernihallinnosta ja –palveluista, *toimialoista* palvelualueista ja liikelaitoksesta.

Konsernihallinnon ja -palvelujen toimintoja *vastuualueita* ovat kaupunginkanslia, talous- ja tietohallintopalvelut, henkilöstöpalvelut sekä elinkeinot ja kaupunkikehitys –palvelut.

Toimialoja ovat kaupunkiympäristö ja sivistystoimi sekä ~~aluepelastuslaitos~~ ja ympäristöterveydenhuolto.

18 § Kaupunginjohtaja

Kaupunginjohtaja vastaa kaupunginhallituksen toimialan toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen alaisena.

Kaupunginjohtajan sijaisena kaupunginjohtajan ollessa poissa tai esteellinen toimii kulloinkin hallituksen nimeämä viranhaltija.

Kaupunginjohtajan tehtävänä on sen lisäksi, mitä on säädetty kuntalaissa sekä tässä ja muussa säännössä määrätty vastata koko Kokkola-konsernin strategiasta johtamisesta ja sen lisäksi:

1. johtaa, valvoa ja kehittää kaupungin hallintoa ja taloutta
2. huolehtia kaupungin edustuksen järjestämisestä
3. valvoa kaupunginhallitukselle esiteltävien asioiden valmistelua
4. valvoa, että kaupunginhallituksen päätökset pannaan ~~viipymättä~~ täytäntöön
5. seurata lautakuntien ja niiden jaostojen, johtokuntien, toimikuntien sekä luottamushenkilöiden ja viranhaltijain toimintaa sekä päätösten laillisuutta ja taroituksenmukaisuutta
6. seurata niiden kuntayhtymien ja muiden yhteisöjen toimintaa, joissa kaupunki on mukana
7. huolehtia kaupunginhallitukselle saapuneiden ilmoitusluontoisten asioiden tiedoksiannosta sekä tähän liittyvistä täytäntöönpanotoimenpiteistä
8. antaa kaupunginhallitukselta pyydettyjä sellaisia lausuntoja ja selvityksiä, joilla ei ole yleisempää merkitystä.

Kaupunginjohtajan tehtävänä on kaupunginhallituksen puolesta ratkaista asiat, jotka koskevat:

9. kaupungin saatavien vakuudeksi vahvistettujen kiinnitysten etuoikeuden muuttamista
10. kaupungin myöntämien lainojen ja antamien takausten ylivakuutena olevien vakuuksien palauttamista
11. kaupungin vaakunan käyttöä
12. kaupungin edustustilaisuuksia
13. varojen myöntämistä kaupunginhallituksen käyttövaroista kaupunginhallituksen hyväksymien periaatteiden mukaan.

Kaupunginjohtaja ratkaisee kiinteään omaisuuteen ja maankäyttöön liittyvät asiat, jotka koskevat:

14. kiinteään omaisuuden ostamista, milloin osto perustuu pakolliseen lunastukseen ja muulloinkin, mikäli hinta, vaihtoarvo tai korvaus on valtuuston vahvistamien euromäärien rajoissa eikä tehtävää ole säännössä annettu lautakunnalle (liite 1)
15. *asema*kaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten ja laitteiden myymistä tai vaihtamista ja lunastamista, mikäli hinta, vaihtoarvo tai korvaus on kaupunginvaltuuston vahvistamien euromäärien rajoissa eikä tehtävää ole säännössä annettu lautakunnalle (liite 1)
16. kiinteään omaisuuden *tai asunto-osakkeen* myyntiä, kun kiinteistö *tai asunto-osake on* hyväksytty myytäväksi Kokkolan kaupungin tavoitteellisessa toimilasuunnitelmassa, kun myyntihinta ei ylitä 200 000 euroa (*liite 1*).

19 § Toimialojen organisaatio ja tehtävät

Kaupunginhallitus ja lautakunnat määräävät alaisensa toimialan organisaatiosta ja tehtävistä siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta määrätty.

Kaupunginhallitus päättää toimialojen välisestä tehtävänjaosta siltä osin kuin hallintosäännössä ei ole asiasta määrätty.

20 § Toimialajohtajat

Sivistystoimialan toimintaa johtaa sivistysjohtaja

Kaupunkiympäristötoimialan toimintaa johtaa kaupunkiympäristöjohtaja

~~Opetus- ja kasvatustoimialan toimintaa johtaa sivistysjohtaja.~~

~~Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan toimintaa johtaa sivistysjohtaja.~~

~~Rakennus- ja ympäristölautakunnan toimintaa johtaa kaupunkiympäristöjohtaja.~~

~~Kaupunkirakennelautakunnan toimintaa johtaa kaupunkiympäristöjohtaja.~~

Toimialajohtaja vastaa toimialansa toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen, kaupunginjohtajan ja lautakunnan *lautakuntien* alaisuudessa.

21 § Vastuualuejohtajat

Vastuualuejohtaja vastaa vastuualueen toiminnasta sekä johtaa ja kehittää toimintaa kaupunginhallituksen, lautakunnan ja toimialajohtajan alaisuudessa.

Toimialajohtaja määrää vastuualuejohtajan sijaisen, joka hoitaa vastuualuejohtajan tehtäviä hänen ollessa poissa tai esteellinen, *mikäli asiasta ei ole muuta määrätty*.

22 § Liikelaitoksen johtaja

Liikelaitoksen johtaja johtaa ja kehittää johtokunnan alaisena liikelaitoksen toimintaa, huolehtii liikelaitoksen hallinnosta sekä taloudenhoidon ja sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. *Liikelaitoksen johtajan hallinnollisena esimiehenä toimii kaupunginjohtaja*.

Liikelaitoksen johtokunta määrää liikelaitoksen johtajalle sijaisen, joka hoitaa liikelaitoksen johtajan tehtäviä hänen ollessa poissa tai esteellinen.

4 LUKU

KONSERNIOHJAUS JA SOPIMUSTEN HALLINTA

23 § Konsernijohto

Konsernin johdon muodostavat:

- Kaupunginvaltuusto
- Kaupunginhallitus
- Kaupunginhallituksen konserni- ja kaupunkikehitysjaosto
- Kaupunginjohtaja

24 § Konsernijohdon tehtävät ja toimivallan jako

Kaupunginhallitus

1. johtaa kaupunkikonsernia
2. valvoo, että kaupunkikonserniin kuuluvat yhteisöt toimivat kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden ja omistajapolitiikan mukaisesti
3. tekee esityksiä ja raportoi kaupunginvaltuustolle omistajapolitiikan linjauksista ja konserniohjauksen periaatteista.

Konserni- ja kaupunkikehitysjaosto

1. tekee esityksiä kaupunginhallitukselle omistajapolitiikan linjauksista ja konserniohjauksen periaatteista
2. nimeää edustajat tytä- ja osakkuusyhteisöjen yhtiö- *ja/tai vuosikokouksiin*

3. tekee esityksen yhtiökokousedustajille tytär- ja osakkuusyhteisöjen hallitusten jäsenistä
4. seuraa aktiivisesti kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista
5. ylläpitää ja kehittää konsernijohdon ja konserniyhteisöjen välistä raportointia ja tiedonkulkua
6. osallistuu konsernijohdon tukena ennakkolupamenettelyyn liittyvien asioiden valmisteluun ja antaa tarvittaessa lausunnon valmisteltavasta asiasta

Kaupunginjohtaja

1. johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupunkikonsernia
2. nimittää **nimeää** konsernivalvontaryhmän salkunhoitajat ja controllerin

25 § Sopimusten hallinta

Kaupunginhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä, antaa tarkemmat ohjeet sopimushallinnasta sekä määrää sopimusten vastuuhenkilöt toimialallaan.

Lautakunnat määräävät sopimusten vastuuhenkilöt toimialoillaan.

5 LUKU

TOIMIALOJEN TEHTÄVÄT JA TOIMIVALLAN JAKO

26 § Kaupunginhallituksen tehtävät ja toimivalta

Niiden asioiden lisäksi, joiden ratkaiseminen voimassa olevien säännösten mukaan kuuluu kaupunginhallitukselle tai jotka on sen ratkaistaviksi eri säännöissä siirretty, kaupunginhallitus ratkaisee myös asiat, jotka koskevat:

Maankäyttö, kaavoitus ja rakentaminen

1. kiinteän omaisuuden ostamista, milloin osto perustuu pakkolunastukseen ja muulloinkin, mikäli hinta, vaihtoarvo tai korvaus on valtuuston vahvistamien euromäärien rajoissa eikä tehtävää ole säännöissä annettu lautakunnalle (liite 1)
2. kaavoitetulla alueella sijaitsevien, rakentamattomien liike- ja toimistotonttien sekä kerros- ja rivitalotonttien myymistä, jos kaupunginvaltuusto on vahvistanut myymisessä noudatettavat yleiset perusteet
3. **asema**kaavan tai tonttijaon toteuttamista varten tarvittavien alueiden, rakennusten ja laitteiden myymistä tai vaihtamista ja lunastamista, mikäli hinta, vaihtoarvo tai korvaus on valtuuston vahvistamien yleisten perusteiden mukainen eikä tehtävää ole säännöissä annettu lautakunnalle (liite 1)
4. a. kiinteän omaisuuden myymistä kaava-alueen ulkopuolella, kun myyntihinta on enintään valtuuston vahvistaman euromäärän rajoissa (**liite 1**)

- b. kiinteän omaisuuden myynnistä, kun kiinteistö *tai asunto-osake* on hyväksytty myytäväksi kaupunginhallituksen hyväksymässä tavoitteellisessa *toimittelu* suunnitelmassa (*liite 1*)
- lykkäyksen myöntämistä enintään kahden vuoden ajaksi tonttien ja muiden alueiden myynti- ja vuokraehtojen mukaisen rakentamisvelvollisuuden täyttämistä
  - kaupungin rakennushankkeiden rakennushankkeista, joiden määritelty investointikustannusarvio ylittää 3 000 000 €, mikäli talousarvioasiakirjassa erikseen ei ole muuta määrätty.* luonnos- ja pääpiirustusten hyväksymistä, jollei tehtävää ole annettu lautakunnalle, toimikunnalle tai viranhaltijalle (*liite 1*)

Talous, verotus ja maksut

- sen ylimmän rajan määrittämisestä, mihin kaupunginjohtajan ja muiden konsernihallinnon esimiesten ~~omalla vastuulla~~ *tekemien* hankintojen, irtaimen omaisuuden myynnin ja sopimusten arvo saa kerralla nousta
  - vahingonkorvauksen myöntämistä ja lautakuntien valtuuksia myöntää vahingonkorvauksia (*liite 1*)
  - julkis- ja oikeudellisten maksujen määräämistä, jollei tehtävää ole annettu lauta- tai/johtokunnalle eikä lainsäädännöstä muuta johdu
  - helpotuksen tai vapautuksen myöntämistä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan ja kaupunginhallituksen vahvistaman, julkis- tai yksityisoikeudellisen maksun tai saatavan suorittamisesta milloin se lain tai niiden määräysten mukaan, joihin maksun tai saatava perustuu, on sallittua
  - kaupungin omaisuuden vakuuttamista sekä lakisääteistä ja muuta kaupungin velvollisuudeksi säädettyä vakuuttamista
  - talousarvio- ja tilapäislainojen ottamista tai antamista, lainojen takaisinmaksuja ja lainaehtojen muuttamista kaupunginvaltuuston hyväksymissä rajoissa sekä kaupungin lainakantaan liittyvien korkojohdannaisten ja muiden korkosuojauksen käyttöönottoa *periaatteista*.
- Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) tarkoittamana kunnan viranomaisena kaupunginhallituksen tehtävänä on:
- huolehtia alueiden käytön suunnittelusta, rakennustoiminnan yleisestä kehittämisestä ja rakennetun ympäristön hoidon valvonnasta, kaavojen ajan tasalla pitämisestä, sekä kaavoituskatsauksen ja kaavoitusohjelman laatimisesta
  - päätää maankäyttö- ja rakennuslain tarkoittamista maankäytösopimuksista sekä kehittämiskorvauksen määräämisestä ja perimättä jättämisestä
  - hyväksyä muut kuin vaikutukseltaan merkittävät asemakaavat ja asemakaavan muutokset
  - päätää kaavan tarpeellisuudesta ja laatimisesta, rakennuskiellon ja toimenpiderajoituksen määräämisestä ja niiden pidentämisestä
  - hyväksyä korvauserusteet kaavan laatimisesta ja käsittelystä MRL:n 59 §:n ja 76 §:n mukaisissa tapauksissa

18. päättää MRL:n 90 §:ssä tarkoitetun muun yleisen alueen kuin kadun toteuttamisesta sekä toteuttamisvastuun siirrosta maanomistajalle tai haltijalle MRL:n 91 §:n mukaisesti, mikäli toteuttaminen on vaikutukseltaan vähäinen
19. päättää MRL:n 97 §:ssä tarkoitettujen rakentamiskehotusten antamisesta
20. päättää MRL:n 105 §:n mukaisesta katualueen korvauksesta
21. tehdä erillispäätös kehittämisalueen nimeämisestä, mikäli päätöksen vaikutukset ovat vähäiset (MRL 11 §)
22. päättää MRL:n 60 §:n mukaisesta asemakaavan ajanmukaisuuden arvioinnista.
23. päättää MRL:n 137a §:n mukaisesti rakennusluvan erityisten edellytysten olemassa olosta samalla kertaa useamman kuin yhden rakennuspaikan osalta (alueellinen suunnittelutarveratkaisu).

Kaupunginhallituksella on oikeus siirtää tässä pykälässä sille määrättyä toimivaltaa lautakunnalle ja viranhaltijalle.

Toissijainen ratkaisuvälä

Jollei tehtävää ole määrätty jollekin toimielimelle tai viranhaltijalle, kaupunginhallitus ratkaisee maa- ja vesialueiden, rakennusten, rakennelmien ja huonetilojen ja näihin kuuluvien laitteiden vuokralle tai muutoin käytettäväksi luovuttamista viideksi vuodeksi tai sitä pidemmäksi ajaksi.

Kaupunginhallituksen tehtävänä on lisäksi:

1. antaa selvitys kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä kaupunginvaltuuston päätöksen lopputulokseen
2. johtaa toiminnan ja hallinnon kehittämistä
3. johtaa yleiskaavoitusta
4. koordinoida kuntalaisten hyvinvoinnin edistämistä
5. huolehtia kuntien välisestä yhteistyöstä, paikallisesta, alueellisesta ja valtakunnallisesta sekä kansainvälisestä yhteistyö- ja verkostosuhteista
6. valvoa kaupungin etua ja edustaa kaupunkia sekä käyttää kaupungin puhevaltaa oikeus- ja muissa toiminna
7. ottaa vastaan kaupungille uskottu valtionperintö sekä antaa kaupungille testamentattujen tai lahjoitettujen varojen hoitoa ja käyttöä koskevat tarpeelliset ohjeet, jollei testamentissa tai lahjakirjassa ole toisin määrätty taikka kaupunginvaltuusto muuta päättänyt
8. johtaa ja valvoa kaupungin asiakirjahallintoa ja arkistointia sekä sen keskusarkistoa

9. vastata kaupungin tietoturvan ja -suojan järjestämisestä
10. vastata sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta
11. päättää kaupungin ilmoitusten julkaisemisen periaatteista
12. johtaa kaupungin tiedottamista, viestintää ja markkinointia
13. huolehtia julkisista kuulutuksista annetussa laissa tarkoitetusta julkipanosta.

27 § Opetus- ja kasvatustalautakunnan tehtävät ja toimivalta

Kokkolan kaupungin opetus- ja kasvatustalautakunnan toimialaan kuuluvat varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, yleissivistävän toisen asteen **lukiokoulutuksen**, vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen palvelut.

Opetus- ja kasvatustalautakunta toimii periaatteista päättävänä ja sivistyspolitiikka linjaavana toimielimenä huomioon ottaen kieliryhmien yhdenvertaiset tarpeet.

Niiden asioiden lisäksi, mitä edellä on säädetty lautakuntien yleisiksi tehtäviksi tai muuten säännösten ja määräysten perusteella kuuluu lautakunnan ratkaistavaksi, lautakunnan tehtävänä on sivistystoimen alueella:

1. Vastata varhaiskasvatus- ja opetuspalvelujen tuottamisesta ja kehittämisestä strategisten päämäärien mukaisesti
2. Päättää esi- ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen lukuvuoden työpäivistä
3. Päättää kuntakohtaisesta varhaiskasvatussuunnitelmasta ja opetustoimen opetussuunnitelmista sekä taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmista
4. Päättää perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen periaatteista
5. Päättää perusopetuksen oppilasalueista ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen oppilaaksi-oton perusteista
6. Tehdä yhteistyötä alueen ammatillisen toisen asteen koulutuksen järjestämisessä ja kehittämisessä.
7. Toimia lainsäädännön tarkoittamana viranomaisena, joka vastaa varhaiskasvatuspalveluista kunnassa ja vastaa yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnan järjestämisestä.

Lautakunnan alaiset **opetuspalvelujen suomen- ja ruotsinkieliset** jaostot johtavat perusopetuksen ja lukiokoulutuksen palvelutoimintaa ja vastaavat oman kieliryhmänsä palvelujen tuottamisesta toimintasäännön mukaisesti. **Lisäksi jaostojen tehtävänä on oman kieliryhmänsä osalta:**

1. Päättää perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelmista

2. Päättää perusopetuksen oppilasalueista ja perusopetuksen sekä lukiokoulutuksen oppilaaksi oton perusteista.

28 § Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan *tehtävät ja toimivalta*

Kokkolan kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan toimialaan kuuluvat kulttuuri-, nuoriso-, museo-, kirjasto- ja liikuntapalvelut. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toimii periaatteista päättävänä ja kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntapolitiikkaa linjaavana toimielimenä huomioon ottaen kieliryhmien yhdenvertaiset tarpeet.

Niiden asioiden lisäksi, mitä edellä on säädetty lautakuntien yleisiksi tehtäviksi tai muuten säännösten ja määräysten perusteella kuuluu lautakunnan ratkaistavaksi, lautakunnan tehtävänä on sivistystoimen alueella:

Vastata kulttuuri-, museo-, nuoriso-, kirjasto- ja liikuntapalvelujen tuottamisesta ja kehittämisestä strategisten päämäärien mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta vastaa ehkäisevästä päihdetyöstä.

29 § Sivistystoimen vastualueet ja johtaminen

Sivistystoimen vastualueiden yhteisenä tavoitteena on kaupunkilaisten elinikäisen sivistyksen ja hyvinvoinnin tukeminen. Sivistystoimen vastualueet toteuttavat sivistystoimen palvelut yhteistyössä sivistystoimen lautakuntien hyväksymän sivistystoimen toimintasäännön mukaisesti. Sivistystoimen toimialan johtajana on sivistysjohtaja, jonka tehtävänä on sivistystoimen toimialan yleisestä kehittämisestä huolehtiminen Kokkolan kaupungissa.

Sivistystoimen vastualueet ovat:

- Opetuspalvelut, vastualuejohtajana sivistysjohtaja, ruotsinkielisten opetuspalvelujen osalta johtajana ruotsinkielinen opetuspalvelujen johtaja.
- Varhaiskasvatuspalvelut, vastualuejohtajana varhaiskasvatustoimenjohtaja
- Kulttuuripalvelut, vastualuejohtajana kulttuuritoimenjohtaja
- Museopalvelut, vastualuejohtajana museotoimenjohtaja
- Nuorisopalvelut, vastualuejohtajana nuorisotoimenjohtaja
- Kirjastopalvelut, vastualuejohtajana kirjastotoimenjohtaja
- Liikuntapalvelut, vastualuejohtajana liikuntatoimenjohtaja
- Sivistyskeskuksen hallintopalvelut ovat sivistystoimen hallintopäällikön alaisia.

Sivistyskeskus toimii toimialansa asiantuntija- ja kehittämiskeskuksena ja sen tehtävänä on sivistystoimen lautakuntien ja jaostojen alaisena huolehtia toimialaan kuuluvien asioiden valmistelusta ja täytäntöönpanosta.

30 § Kaupunkiympäristön toimialan vastualueet ja johtaminen

Kaupunkiympäristön toimiala käsittää kaupunkirakennelautakunnan sekä rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisen toiminnan.

Kaupunkiympäristötoimialan alaista toimintaa johtaa kaupunkiympäristöjohtaja. Kaupunkiympäristöjohtajan alaisuudessa toimii Kaupunkiympäristön hallinto.

Kaupunkiympäristön alaiset vastualueet ovat:

- *Kaupunkialueet, vastualuejohtajana kaupungingeodeetti*
- *Kaupunkisuunnittelu, vastualuejohtajana kaupunkisuunnittelupäällikkö*
- *Kaupunkirakentaminen, vastualuejohtajana rakennuspäällikkö*
- *Kaupunkitoimitilat, vastualuejohtajana puhtaus- ja ruokapalvelupäällikkö*
- *Kaupunkiluvitus, vastualuejohtajana kaupunkilupapäällikkö*

31 § Kaupunkirakennelautakunnan tehtävät ja toimivalta

Kokkolan kaupungin kaupunkirakennelautakunnan yleisenä tehtävänä on:

- huolehtia yhdyskuntateknisistä palveluista
- huolehtia kaupungin toimitiloista annettujen valtuuksien puitteissa
- huolehtia kaupungin maa- ja vesialueista
- huolehtia kaupunkikuvasta ja viihtyvyydestä
- huolehtia asemakaavoituksesta

Lautakunnan lakisääteisenä tehtävänä on:

1. *Toimia asuntoviranomaisena*
2. *Toimia kunnan öljyntorjuntaviranomaisena*
3. *Huolehtia kaupungin joukkoliikenneasioista*
4. *Huolehtia kaupungin kiinteistö- ja mittaustoiminnan järjestämisestä*

Lisäksi lautakunta on velvollinen tekemään toimialansa asioissa yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Kaupunkirakennelautakunta vastaa toimialansa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä, asettaa tavoitteita sekä ohjaa ja valvoo toimialansa kehittämistä, toteutusta ja arviointia.

Kaupunkirakennelautakunnan vastualueet ja johtaminen

Kaupunkiympäristön palvelut toteutetaan yhteistyössä eri vastualueiden toimesta toimintasäännön mukaisesti.

Kaupunkirakennelautakunnan alaista toimintaa johtaa ~~on~~ kaupunkiympäristöjohtaja, jonka tehtävänä on toimialan yleisestä kehittämisestä *ja taloudesta* huolehtiminen Kokkolan kaupungissa. Kaupunkiympäristöjohtajan alaisuudessa toimivat *toimialan omat* hallintopalvelut.

Kaupunkirakennelautakunnan alaiset vastualueet ovat:

- Kaupunkialueet, vastualuejohtajana kaupungingeodeetti
- Kaupunkisuunnittelu, vastualuejohtajana kaupunkisuunnittelupäällikkö

- Kaupunkirakentaminen, vastuualuejohtajana rakennuspäällikkö
- Kaupunkitoimitilat, vastuualuejohtajana puhtaus- ja ruokapalvelupäällikkö

32 § Rakennus- ja ympäristölautakunnan tehtävät ja toimivalta

Kokkolan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan lakisääteisenä tehtävänä on:

1. Toimia kunnan rakennusvalvontaviranomaisena
2. Toimia kunnan ympäristösuojeluviranomaisena

Lautakunnan erityisenä tehtävänä on:

1. Huolehtia katujen ja yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetuin lain mukaisista tehtävistä
2. Toimia kunnan leirintäalueviranomaisena
3. Toimia kunnan hulevesi- ja MRL 161 a §:n mukaisena viranomaisena
4. Myöntää maisematyöluvut
5. Päättää luonnonsuojelulain tarkoittaman luonnonmuistomerkin rauhoittamisesta ja rauhoituspäätöksen lakkauttamisesta
6. Päättää suunnittelutarveratkaisuista ja poikkeamispäätöksistä
7. Huolehtia kaupungin pysäköintitoiminnasta ja -valvonnasta

Lisäksi lautakunta on velvollinen tekemään toimialansa asioissa yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan vastuualueet ja johtaminen

Kokkolan kaupunki Rakennus- ja ympäristölautakunnan vastuualue on kaupunkiluvitus, vastuualuejohtajana *kaupunkilupapäällikkö*.

33 § Kokkolan Vesi –liikelaitoksen johtokunnan tehtävät ja toimivalta

Kuntalain 67§:ssä liikelaitoksen johtokunnalle säädettyjen tehtävien lisäksi johtokunnan tehtävänä on:

1. Huolehtia siitä, että vesihuoltoa kehitetään kaupunginvaltuuston hyväksymien tavoitteiden mukaisesti sekä tehdä tarvittaessa esityksiä näiden tavoitteiden tarkistamisesta.
2. Vastata liikelaitoksen toiminnasta ja taloudesta. Johtokunta hyväksyy liikelaitoksen talousarvion ja –suunnitelman.
3. Liikelaitosta koskevan investointitason hyväksyy kaupunginvaltuusto vuotuisessa talousarvion ja –suunnitelman käsittelyssä. Yksittäiset investointipäätökset tekee johtokunta valtuuston hyväksymissä puitteissa.
4. Johtokunta päättää lainan ottamisesta kaupunginvaltuuston vuosittain päättämän lainanottovaltuuden puitteissa.
5. Johtokunta valmistelee kaupunginhallituksen käsiteltäväksi kuuluvat asiat sekä panee täytäntöön kaupunginhallituksen päätökset toimialallaan.

6. Johtokunta seuraa maan ja kansainvälisen vesihuoltopolitiikan kehitystä ja päättää muutosten edellyttämistä toimenpiteistä Kokkolan Veden toimintaperiaatteissa.
7. Johtokunta hyväksyy liikelaitoksen toiminnan riskienhallintaohjeiston.
8. Johtokunta päättää vahingonkorvauksista.
9. Johtokunta antaa lausunnon konserni- ja kaupunkikehitysjaostolle edustuksesta niissä vesihuoltoalan yhtiöissä, joissa kaupunki on mukana.
10. Johtokunta päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä Kokkolan Veden toimintaan liittyvissä lupa-asioissa.
11. Johtokunta hyväksyy Kokkolan Veden toiminnan ja talouden kehittämisen seurantarajajärjestelmät.
12. Johtokunta ratkaisee päätöksellään tehdyn oikaisuvaatimuksen.
13. Johtokunta päättää vesihuoltolain **mukaiset 22 §:ssä** mainitut yleiset toimintusehdot ja hinnat.
14. Johtokunta hyväksyy periaatteet maksun, korvauksen tai saatavan kohtuullistamisesta.
15. Johtokunta hyväksyy Kokkolan Veden toimintasäännön ja päättää toimintasäännöllä päätösvaltansa siirtämisestä edelleen viranhaltijoille ja työntekijöille (pätösvalan edelleen delegointi).

34 § Toimivallan edelleen siirtäminen

Toimielin voi päättää tässä hallintosäännössä sille siirretyn toimivallan siirtämisestä edelleen alaiselleen toimielimelle tai viranhaltijalle ellei laista muuta johdu (esimerkiksi kaupunkiympäristön, sivistystoimen sekä konsernihallinnon ja palvelujen toimintasäännöt). *Toimialojen alaisilla lautakunnilla on toimintasäännöt, missä annetaan tarkemmat määräykset toiminnasta ja toimivallan edelleen siirtämisestä.*

35 § Toimivalta päättää asiakirjan antamisesta

Valtuuston asiakirjoja koskevat tietopyynnöt ratkaisee hallintojohtaja. Toimielin voi päättämässään laajuudessa siirtää asiakirjan antamista koskevaa viranomaisen ratkaisultaansa alaiselleen viranhaltijalle.

36 § Kaupunginhallituksen, lautakunnan ja johtokunnan otto-oikeus

Asian ottamista kaupunginhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginjohtaja.

Asian ottamista lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunnan ja sen puheenjohtajan lisäksi lautakunnan toimialan johtava viranhaltija.

Johtokunta tai sen puheenjohtaja voi siirtää johtokunnan käsiteltäväksi liikelaitosjohtajan tai muun liikelaitoksen palveluksessa olevan henkilön tekemän päätöksen sen ajan kuluessa, jossa oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä.

37 § Ottokelpoisen päätöksen ilmoittaminen

Kaupungin viranomaisen on neljän (4) päivän kuluessa pöytäkirjan tarkastamisesta ilmoitettava kaupunginhallitukselle ja lautakunnalle niiden määräämällä tavalla niistä päätöksistä, jotka voidaan ottaa kaupunginhallituksen tai lautakunnan käsiteltäväksi.

Jos pöytäkirjaa ei tarkasteta, määräaika lasketaan pöytäkirjan allekirjoittamisesta.

Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei oteta sen lisäksi mitä kuntalain 92 §:n 5 mom. määrätään henkilöstöasioita, jotka koskevat

- vuosiloman myöntämistä
- sellaisen virkavapauden ja työloman myöntämistä, jonka saamiseen viranhaltijalla ja työntekijällä on lainsäädännön tai virka- ja työehtosopimuksen nojalla ehdoton oikeus.
- virkamatkamääräyksen antamista
- henkilöstön määräämistä tarvittavaan lisä-, yli- ja lauantaityöhön sekä varallioon
- tilapäisen tai määräaikaisen henkilöstön palkkaamista määrärahojen puitteissa.

6 LUKU

TOIMIVALTA POIKKEUSOLOISSA JA NORMAALIOLOJEN HÄIRIÖTILANTEISSA

38 § Normaalista toimivallasta poikkeaminen ja raportointi

Hallintosäännön muiden lukujen toimivaltamääräyksistä voidaan poiketa poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa ja välttämättömän syyn vuoksi silloin, kun päätöksentekoa ei kyetä normaalitoimivaltuuksin riittävällä tavalla järjestämään. Tällaisia syitä voivat olla esimerkiksi henkeen ja terveyteen kohdistuvat uhat sekä elintärkeiden palveluiden keskeytymiseen, talouteen, kiinteistöihin, muuhun omaisuuteen tai ympäristöön kohdistuvat uhat, jotka aiheuttavat välittömän vaaran tai muun vakavan toiminnallisen tai taloudellisen riskin.

Kaupunginjohtaja voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kaupungin palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi välttämättömän syyn vuoksi.

Toimialajohtaja voi käyttää poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteessa normaalista toimivallasta poikkeavaa päätösvaltaa kaupungin palvelujen turvaamiseksi ja tilanteen normalisoimiseksi omalla toimialallaan välttämättömän syyn vuoksi, ellei kaupunginjohtaja päättä asiasta.

Kaupunginhallitukselle tulee raportoida tähän pykälään perustuvalla toimivallalla tehdyistä päätöksistä.

39 § Päätösvallan käyttöön ottaminen määräjaksi kaupunginhallituksen päätöksellä poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa

Kaupunginhallitus voi vahvistaa kaupunginjohtajan ja toimialajohtajan normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan määräjäksi 38 §:ssä mainitun välttämättö-

män syyn vuoksi. Kaupunginhallitus voi vahvistamisen sijaan, sekä ennen määräajan päättymistä todeta, ettei normaalista toimivallasta poikkeavan päätösvallan käytölle ole enää perusteita.

40 § Kokouskutsun määräajasta poikkeaminen

Toimielinten kokouskutsun lähettämisen määräajasta voidaan poikkeusoloissa ja normaaliolojen häiriötilanteissa poiketa päätöksenteon nopeuttamiseksi.

7 LUKU

TOIMIVALTA HENKILÖSTÖASIOISSA

41 § Kaupunginhallituksen yleistoimivalta henkilöstöasioissa

Mikäli toimivallasta henkilöstöasioissa ei ole säädetty laissa eikä määrätty hallintosäännössä, toimivalta on kaupunginhallituksella.

42 § Toimivalta viran perustamisessa ja lakkauttamisessa sekä virkasuhteen muuttamisessa työsuhteeksi

Kaupunginhallitus ja liikelaitoksessa johtokunta päättää viran perustamisesta ja lakkauttamisesta, virkanimikemuutoksista, virkasuhteen muuttamisesta työsuhteeksi tai työsuhteen muuttamisesta virkasuhteeksi.

43 § Kelpoisuusvaatimukset

Kaupunginjohtajan viran kelpoisuusvaatimuksista päättää valtuusto.

Virka- ja työsuhteeseen ottava viranomainen päättää viran / toimen kelpoisuusvaatimuksista, jos niistä ei ole päätetty virkaa / tointa perustettaessa *tai jos niistä ei ole erikseen lainsäädännössä säädetty. Samalla päätetään virassa edellytettävistä kielitaitovaatimuksista.*

44 § Haettavaksi julistaminen

Viran tai virkasuhteen julistaa haettavaksi virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen. Kun virkasuhteeseen ottamisesta päättävä viranomainen on valtuusto, viran tai virkasuhteen julistaa kuitenkin haettavaksi kaupunginhallitus.

45 § Palvelussuhteeseen ottaminen

Kaupungin henkilöstö valitaan kaupungin palvelukseen seuraavalla tavalla:
Kaupunginvaltuusto päättää

- kaupunginjohtajan valinnasta

Kaupunginhallitus päättää

- toimialojen johtajien (kaupunkiympäristö, sivistystoimi, ~~pelastustoimi~~, ympäristöterveydenhuolto) valinnasta
- konsernihallinnon vastuualuejohtajien valinnasta
- liikelaitosjohtajan valinnasta

Toimialojen johtajat päättävät

- toimialojen vastuualuejohtajien valinnasta
- toimialan toimintasäännössä päätettävien toimialan viranhaltijoiden ja työsuhteisten valinnasta

Kaupunginjohtaja päättää

- konsernihallinnon toimintasäännössä päätettävien viranhaltijoiden ja työsuhteisten valinnasta

Vastuualueen johtaja/päällikkö, tulosyksikön päällikkö sekä liikelaitoksen johtaja päättää oman yksikön virka- ja työsuhteeseen otettavan henkilöstön valinnasta, *mikäli toimintasäännössä ei muuta määrätä.*

Palkkauksessa, palkitsemisessa ja palkkaukseen liittyvissä virka- ja työehtosopimusten tulkinnassa noudatetaan koko kaupungissa yhtenäistä linjaa. Palkkauksen periaatteet määräytyvät virka- ja työehtosopimusten sekä Kokkolan kaupungin palkkalinjausten perusteella. Henkilöstöjohtaja toimii konsernissa työnantajan edustajana sopimusten soveltamisessa. Viranhaltijan ja työntekijän palkkauksesta ja muista palvelussuhteen ehdoista päättää palvelussuhteeseen ottava, yhteistyössä henkilöstöpalveluiden kanssa, ellei toisin ole määrätty.

46 § Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaminen

Ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen. Valtuuston ehdollisen valintapäätöksen vahvistaa kuitenkin kaupunginhallitus.

Ehdollisen valintapäätöksen raukeamisen toteaa päätöksellään palvelussuhteeseen ottamisesta päättänyt viranomainen.

47 § Ratkaisulta henkilöstöasioissa

Kaupunginjohtaja, konsernihallinnon vastuualuejohtaja, toimialan johtaja ja liikelaitosjohtaja ratkaisevat alaisiaan koskevat seuraavat henkilöstöasiat, jotka hänellä on oikeus delegoida alaiselleen henkilökunnalle, *mikäli toimintasäännössä ei muuta määrätä:*

- myöntävät vuosiloman
- myöntävät sellaisen virkavapauden ja työloman, jonka saamiseen viranhaltijalla ja työntekijällä on lainsäädännön tai virka- ja työehtosopimuksen nojalla ehdoton oikeus
- myöntävät harkinnanvaraisen palkattoman virkavapauden ja työloman voimassaolevan kaupunginhallituksen erikseen vahvistaman ohjeen mukaan
- antavat alaiselleen viranhaltijalle ja työntekijälle virkamatkamääräyksen matkustusohjeessa esitettyjen periaatteiden mukaisesti
- määräävät tarvittaessa henkilöstön lisä-, yli-, lauantai- ja sunnuntaityöhön sekä varallaoloon

- päättävät terveydentilaa koskevien tietojen pyytamisestä ja terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin määräämisestä.

Sijaisen määrää tarvittaessa se viranomainen, joka myöntää virka- tai työvapaan. Sama viranomainen päättää myös sijaisen palkkauksesta.

48 § Virka- ja työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltaminen

Virka- ja työehtosopimusten harkinnanvaraisten määräysten soveltamisen periaatteista päättää kaupunginhallitus.

49 § Viranhaltijan siirtäminen toiseen virkasuhteeseen

Viranhaltijan siirtämisestä toiseen virkasuhteeseen ~~kunnallisen~~ *kunnan ja hyvinvointialueen* viranhaltijalain 24 §:n nojalla päättää viranomainen, jolla on toimivalta molempiin virkasuhteisiin ottamisesta. Jos toimivalta on eri viranomaisilla, siirtämisestä päättää kaupunginhallitus.

50 § Toimihaltijan siirtäminen virkasuhteeseen

Toimihaltija voidaan siirtää virkasuhteeseen ilman julkista hakumenettelyä ~~kunnallisen~~ viranhaltijalain 4 §:n 3 momentissa säädetyillä edellytyksillä. Siirto voi tapahtua tuotannollisista, taloudellisista tai uudelleen organisointiin liittyvistä syistä.

51 § Sivutoimet ja kilpaileva toiminta

Sivutoimiluvan myöntämisestä sekä sivutoimen vastaanottamisen ja pitämisen kieltämisestä päättää se, joka on valinnut henkilön virkaan tai toimeen.

Niissä tapauksissa, jolloin sivutoimi ei edellytä työajan käyttöä, viranhaltija tekee ilmoituksen työnantajalle.

Viranhaltijaa koskevasta sivutoimiluvasta ja kilpailevasta toiminnasta on säädetty laissa ~~kunnallisesta~~ *laissa* 304/03 § 18.

Työsopimussuhteessa oleva työntekijä ei saa tehdä toiselle sellaista työtä tai harjoittaa sellaista toimintaa, joka huomioon ottaen työn luonne ja työntekijän asema ilmeisesti vahingoittaa hänen työnantajaansa työsuhteissa noudatettavan hyvän tavan vastaisena kilpailutekona. Työsopimussuhteista työntekijää koskevasta sivutoimiasiasta on säädetty Työsopimuslaissa 2001/55 3. ~~LUKU~~ *luku*, 3§.

52 § Viranhaltijan työ- ja toimintakyvyn selvittäminen

~~Kaupunginhallituksen puheenjohtaja päättää kunnallisen viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytamisestä kaupunginjohtajalta sekä kaupunginjohtajan määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.~~

Viranhaltija päättää viranhaltijalain 19 §:n nojalla terveydentilaa koskevien tietojen pyytamisestä alaiseltaan sekä tämän määräämisestä terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin.

53 § Virantoimituksesta pidättäminen

Kunnallisen Viranhaltijalain 48§:n mukaan valtuusto päättää kaupunginjohtajan virantoimituksesta pidättämisestä. Valtuuston puheenjohtaja voi ennen valtuuston kokousta päättää kaupunginjohtajan väliaikaisesta virantoimituksesta pidättämisestä.

Kaupunginjohtaja tai palvelussuhteeseen ottava viranomainen päättää muun kuin kaupunginjohtajan virantoimituksesta pidättämisestä.

54 § Virkasuhteen ja työsuhteen muuttaminen osa-aikaiseksi

Virkasuhteen ja työsuhteen muuttamisesta osa-aikaiseksi päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen.

55 § Lomauttaminen

Kaupunginhallitus päättää henkilöstön lomauttamisen periaatteista. Viranhaltijan ja työntekijän lomauttamisesta toistaiseksi tai määräajaksi päättää se, joka valitsee viranhaltijan tai ottaa työntekijän työsopimussuhteeseen.

56 § Palvelussuhteen päätyminen

Palvelussuhteen purkamisesta koeajalla, irtisanomisesta, purkamisesta ja purkautuneena pitämisestä päättää palvelussuhteeseen ottava viranomainen.

Viranhaltijan ilmoitus virkasuhteesta irtisanoutumisesta ja työntekijän ilmoitus työsuhteesta irtisanoutumisesta saatetaan palvelussuhteen ottamisesta päättäneen viranomaisen tietoon.

57 § *Menetettyjen ansioiden korvaaminen*

Viranhaltijalle kunnan viranhaltijasta annetun lain 45 §:n nojalla maksettavasta korvauksesta päättää palvelukseen ottanut viranhaltija.

58 § *Palkan takaisinperiminen*

Aiheettomasti maksetun palkan tai muun palvelussuhteesta johtuvan taloudellisen etuuden takaisinperinnästä päättää palvelussuhteeseen ottanut viranomainen tai palvelussuhdepäällikkö.

8 LUKU

ASIAKIRJAHALLINNON JÄRJESTÄMINEN

59 § Kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon tehtävät

Kaupunginhallitus vastaa siitä, että asiakirjahallinnon ohjeistus, käytännöt, vastuut ja valvonta on määritelty kaupungin eri tehtävissä sekä

1. vastaa hyvän tiedonhallintatavan ja hyvän henkilötietojen käsittelyn toteuttamisesta,
2. määrää kaupungin asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan

3. antaa tarkemmat määräykset asiakirjahallinnon hoitamisesta ja asiakirjahallinnon johtavan viranhaltijan, toimialojen sekä toimialojen asiakirjahallinnosta vastaavien henkilöiden tehtävistä
4. päättää tiedonohjaussuunnitelman yleisistä periaatteista
5. nimeää kaupungin arkistonmuodostajat ja rekisterinpitäjät

60 § Asiakirjahallintoa johtavan viranhaltijan tehtävät

Asiakirjahallintoa johtava viranhaltija johtaa kaupunginhallituksen alaisena asiakirjahallintoa ja vastaa kaupungin pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista sekä

1. vastaa kaupunginhallituksen asiakirjahallinnon viranomaistehtävien valmistelusta ja täytäntöönpanosta
2. ohjaa ja kehittää asiakirjahallintoa osana kaupungin tiedonhallintaa
3. hyväksyy kaupungin tiedonohjaussuunnitelman
4. vastaa keskusarkistosta ja pysyvästi säilytettävistä asiakirjatiedoista
5. laatii kaupungin asiakirjahallinnon ohjeet ja valvoo, että tehtävät hoidetaan annettujen ohjeiden mukaisesti
6. huolehtii asiakirjahallintoon liittyvästä koulutuksesta ja neuvonnasta

61 § Lautakunnan /toimialan asiakirjahallinnon tehtävät

Lautakunta/~~toimiala~~ huolehtii oman toimialansa asiakirjatietojen hoitamisesta annettujen määräysten ja ohjeiden mukaisesti sekä nimeää asiakirjahallinnon vastuhenkilön omalla toimialallaan.

62 § Kaksikielisyys kaupungin toiminnassa

Kaupungin hallinnon ja toiminnan järjestämisessä sekä tiedottamisessa on otettava kielilain säännösten mukaisesti eri kieliryhmien tarpeet tasapuolisesti huomioon. Kaupungin palvelut on järjestettävä niin, että asukkaita pystytään palvelemaan heidän omalla kielellään kaikilla kaupungin tehtäväalueilla.

~~Viranhaltijoilta ja työntekijöiltä vaadittavasta kielitaidosta on voimassa, mitä on määrätty Kokkolan kaupungin kielimääräyksissä tai erikseen päätetty.~~

Kaupunginvaltuuston kokouskutsu, esityslista ja pöytäkirja laaditaan suomen ja ruotsin kielellä. Kaupunginhallituksen, lautakuntien ja muiden toimielinten pöytäkirjat laaditaan suomeksi ja / tai ruotsiksi asianomaisen toimielimen päättämällä tavalla.

II OSA TALOUS JA VALVONTA

9 LUKU

TALOUDENHOITO

63 § Talousarvio ja taloussuunnitelma

Kaupunginhallitus hyväksyy suunnittelukehukset ja talousarvion laadintaohjeet.

Toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa.

Valtuusto hyväksyy talousarviossa toimielimelle sitovat tehtävä *toiminto*kohtaiset toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Lisäksi valtuusto päättää talousarvion määräraha- ja tuloarvion brutto- tai nettomääräisistä periaatteista.

64 § Talousarvion täytäntöönpano

Kaupunginhallitus, lautakunnat ja johtokunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvan käyttösuunnitelmansa. Käyttösuunnitelma voi muodostua myös sopimusohjausmalliin liittyvistä sopimuksista.

Kaupunginhallitus voi talousarvion yhteydessä hyväksyä erilliset talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

65 § Toiminnan ja talouden seuranta

Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausittain.

Toimielimet ja tytäryhteisöt raportoivat talousarvion toteutumisesta valtuustolle osavuosikatsauksissa huhtikuun ja elokuun tilanteesta.

66 § Talousarvion sitovuus

Talousarviosta päättäessään valtuusto määrittelee, mitkä ovat valtuuston sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet. Valtuusto voi päättää muutoksista talousarvioon talousarviovuoden aikana.

Talousarvion sitovia eriä ovat valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Toimielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu.

67 § Talousarvion muutokset

Talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle siten, että valtuusto ehtii käsitellä muutosehdotukset talousarviovuoden aikana. Talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tilinpäätöksen allekirjoittamisen jälkeen valtuustolle ei voi enää tehdä talousarvion muutosehdotusta.

Määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnan tavoitteiden tai tuloarvion muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutukset määrärahoihin.

Liikelaitoksen johtokunta päättää liikelaitoksen johtokuntatasoisten sitovien tavoitteiden muutoksista. Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden muutoksista päättää valtuusto.

Talousarviopoikkeamista, joita ei ole hyväksytty talousarviomuutoksina valtuustossa, on annettava selvitys toimintakertomuksessa.

68 § *Irtaimen omaisuuden luovuttaminen ja vuokraus*

~~Kunnan omaisuuden luovuttamisesta ja vuokraamisesta päättää kaupunginhallitus valtuuston hyväksymien perusteiden mukaisesti. Kaupunginhallitus voi siirtää toimivaltaansa muille toimielimille ja viranhaltijoille.~~

Irtaimen omaisuuden myyntiin sovelletaan liitteen 1. toimivaltarajoja. Kaupungin omistamien osakkeiden myynnistä päättää kuitenkin kaupunginhallitus.

69 § Poistosuunnitelman hyväksyminen

Valtuusto hyväksyy suunnitelmapoistojen perusteet.

Kaupunginhallitus hyväksyy hyödyke- tai hyödykeryhmäkohtaiset poistosuunnitelmat.

Kaupunginhallitus vahvistaa poistolaskennan pohjaksi pienhankintarajan.

70 § Rahatoimen hoitaminen

~~Kunnan~~ **R**ahatoimen tehtäviä ovat maksuvalmiuden ylläpitäminen, maksuliikenteen hoito, lainarahoitus ja rahavarojen sijoittaminen.

Valtuusto päättää ~~kunnan~~ kokonaisvarallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista. Valtuusto päättää lainan ottamisen ja lainan antamisen periaatteista. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuusto päättää antolainojen ja vieraan pääoman muutoksista.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy sijoitustoiminnan periaatteet. Kaupunginhallitus ratkaisee asiat, jotka koskevat kaupungin sijoitustoimintaa. Kaupunginhallitus voi delegoida päätösvallan kaupungin kassavarojen ja lahjoitusvarojen sijoittamisesta. Sijoitustoiminnasta raportoidaan kaupunginvaltuustolle vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunginhallitus päättää lainan ottamisesta ja lainan antamisesta noudattaen valtuuston hyväksymiä periaatteita. Kaupunginhallitus voi siirtää lainan ottamiseen ja antamiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin takausvastuiden seurannasta ja olennaisten muutosten raportoinnista kaupunginvaltuustolle myös kesken tilikauden. Talousjohtaja hyväksyy kuntalain edellyttämät kaupungin antamien takausten turvaavat vastavakuudet *sekä kaupungin lainatakausten voimassaolojen jatkamisesta niiden ehtojen pysyessä muuttumattomina.*

Leasing-rahoituksesta päättämisessä sovelletaan hankintojen toimivaltarajoja, huomioiden leasingin kesto aika. Hankintarajan mukaisesta hankinnasta päättävä, voi päättää myös vastaavan suuruudesta leasing-sopimuksesta. Hankintarajat määritellään vuosittain lautakuntien käyttösuunnitelmissa.

Talusojohtaja voi myöntää konserniyhtiöille lyhytaikaista lainaa enintään yhdeksi vuodeksi kaupunginhallituksen erikseen määrittelemien rajojen puitteissa.

Muutoin ~~kunnan~~ rahatoimesta vastaa kaupunginhallitus.

Rahatoimen käytännön hoitamisesta vastaa talusojohtaja.

71 § Maksuista päättäminen

Valtuusto päättää ~~kunnan~~ palveluista ja muista suoritteista perittävien maksujen yleisistä perusteista.

Kaupunginhallitus päättää tarkemmin maksujen perusteista ja euromääristä. Kaupunginhallitus voi siirtää maksuista päättämiseen liittyvää toimivaltaansa alaiselleen viranomaiselle.

72 § Asiakirjojen antamisesta perittävät maksut

Pöytäkirjanotteesta, kopiosta tai muusta tulosteesta peritään sivukohtainen maksu.

Jos tiedon esille hakeminen vaatii erityistoimenpiteitä, tiedonhausta peritään kiinteä perusmaksu, joka porrastetaan haun vaativuuden mukaan. Kopiosta ja tulosteesta peritään tällöin kiinteän perusmaksun lisäksi sivukohtainen maksu.

~~Kunnan~~ *Kaupungin* hallitus päättää tarkemmin asiakirjojen antamisesta perittävien maksujen perusteista ja euromääristä.

10 LUKU

ULKOINEN VALVONTA

73 § Ulkoinen ja sisäinen valvonta

~~Kunnan~~ *H*allinnon ja talouden valvonta järjestetään siten, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja siten, että tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä sekä kuntalain mukaisesta arvioinnista ja tilintarkastaja vastaa ulkoisesta tarkastuksesta. Kaupungin tarkastustoimen tehtävänä on valmistella tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi tulevat asiat sekä avustaa tarkastuslautakuntaa toiminnan ja talouden arviointitehtävissä ja tilintarkastajaa hallinnon ja talouden tarkastuksessa.

Sisäinen valvonta on osa johtamista. Kaupunginhallitus vastaa sisäisen valvonnan järjestämisestä.

74 § Tarkastuslautakunnan kokoukset

Tilintarkastajalla on läsnäolo- ja puheoikeus lautakunnan kokouksissa. Tilintarkastajalla ja lautakunnan määräämillä luottamushenkilöillä ja viranhaltijoilla on läsnäolovelvollisuus lautakunnan kokouksessa lautakunnan niin päättäessä.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakunnan kokouksiin.

Kokousmenettelyssä noudatetaan hallintosäännön määräyksiä. Tarkastuslautakunnan päätökset tehdään ilman viranhaltijaesittelyä puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

75 § Tarkastuslautakunnan tehtävät, toimivalta ja raportointi

Sen lisäksi mitä kuntalain 121 §:ssä säädetään, tarkastuslautakunnan tehtävänä on

1. hyväksyä lautakunnan toimikautta koskeva arviointisuunnitelma ja vuosittainen työohjelma,
2. seurata tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurata tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehdä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
3. huolehtia siitä, että tilintarkastusta varten on tarvittavat voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa,
4. tehdä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen tarkastuksen tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.
5. hyväksyä tarkastustoimen toimintasääntö, jossa määritellään tarkastustoimen tehtävät ja toiminta siltä osin kuin siitä ei muualla säädetä
6. päättää muista tarkastuslautakunnan tehtäväalaa koskevista asioista, ellei ole muuta viranomaista, jolle päätösvalta kuuluu.

Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia päitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

76 § Sidonnaisuusilmoituksiin liittyvät tehtävät

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla.

Tarkastuslautakunnan on saatettava sidonnaisuusilmoitukset valtuustolle kerran vuodessa.

77 § Tilintarkastusyhteisön valinta

Tilintarkastusyhteisö valitaan enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten.

Kaupungin tytäryhteisön tilintarkastajaksi on valittava kaupungin tilintarkastusyhteisö, jollei tästä poikkeamiseen ole perusteltua tarkastuksen järjestämiseen liittyvää syytä.

78 § Tilintarkastajan tehtävät

Tilintarkastajan tehtävistä säädetään kuntalain 123 §:ssä.

79 § Tarkastuslautakunnan antamat tehtävät

Tilintarkastaja voi ottaa tarkastuslautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

80 § Tilintarkastuskertomus ja muu raportointi

Tilintarkastuskertomuksesta säädetään kuntalain 125 §:ssä.

Tilintarkastaja ilmoittaa havaitsemistaan olennaisista epäkohdista viipymättä kaupunginhallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Tilintarkastaja raportoi tarkastussuunnitelman toteutumisesta ja tarkastushavainnoistaan tarkastuslautakunnan määräämällä tavalla.

81 § Tilivelvolliset

Tilintarkastuskertomuksessa otetaan kantaa vastuuvapauden myöntämiseen tilivelvollisille. Kuntalain mukaan tilivelvollisia ovat kunnan toimielimen jäsenet sekä asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Laki ei vaadi tilivelvollisten viranhaltijoiden määrittelemistä ennakolta. Viime kädessä tilintarkastuskertomuksen antava tilintarkastaja harkitsee, ketkä ovat muistutuksen kohteena olevia tilivelvollisia.

11 LUKU

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

82 § Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sekä

1. hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat,
2. valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä

3. antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

83 § Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjausryhmän tehtävät

Kaupunginjohtaja nimeää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjausryhmän. Ohjausryhmän tehtävänä on:

1. Arvioida ja kehittää kaupunkikonsernin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa. Ohjausryhmä edistää toimintatapoja, joilla riskienhallinta kytetään osaksi strategia- ja talousarvioprosessia, raportointia ja seuranta.

2. Arvioida kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tasoa ja kehittämistarpeita. Ohjausryhmä vastaa kaupunkikonsernitaseisten sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeiden kehittämisestä, kehittää riskienhallinnan menetelmiä sekä järjestää riskienhallintakoulutusta.

3. Koota palvelukokonaisuuksien, liikelaitoksen ja tytäryhteisöjen raportoimista riskitiedoista yhteenvetoja, joiden avulla kaupunkikonsernin johto saa tietoa eri palvelukokonaisuuksien, liikelaitosten ja tytäryhteisöjen merkittävimmistä riskeistä ja riskienhallinnan tasosta. Näiden tietojen perusteella voidaan arvioida myös riskien keskinäisiä vaikutuksia ja riippuvuuksia, etenkin poikkihallinnollisissa prosesseissa.

4. Valmistella ja koota sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskeva toimintakertomukseen otettava osio sekä ohjeistaa toimialoja yhdenmukaiseen riskienhallinnan ja riskienhallinnan kehittämisen raportointiin.

5. Vastata riskienhallinnan järjestämisestä siten, että kunnan toiminnan olennaiset riskit tunnistetaan ja kuvataan; riskin toteutumisen vaikutukset, toteutumisen todennäköisyys ja mahdollisuudet hallita riskiä arvioidaan.

84 § Lautakunnan ja johtokunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Lautakunta ja johtokunta vastaavat toimialallaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

85 § Viranhaltijoiden ja esimiesten *esihenkilöiden* sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät

Kaupunginjohtaja, liikelaitoksen johtaja sekä toimialojen ja vastuualueiden johtavat viranhaltijat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja tulosalueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Toimintayksiköiden ~~esimiehet~~ *Esihenkilöt* vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.

86 § Sisäisen tarkastuksen tehtävät

Sisäisen tarkastuksen toiminnon tarkoitus, tehtävät ja vastuut määritellään erikseen kaupunginhallituksen hyväksymässä sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan ohjeessa.

87 § *Varautuminen ja valmiussuunnittelu*

Kaupunginhallitus päättää varautumisen ja valmiussuunnittelun järjestämisen käytännön toteutuksesta valtuuston päättämien periaatteiden mukaisesti.

Varautumista johtaa kaupunginjohtaja. Toimialajohtajat vastaavat toimialansa osalta varautumisesta ja valmiussuunnittelusta.

III OSA VALTUUSTON TOIMINTA

12 LUKU

VALTUUSTON TOIMINTA

88 § Valtuuston toiminnan järjestelyt

Valtuuston toimikauden ensimmäisen kokouksen kutsuu koolle kaupunginhallituksen puheenjohtaja. Kokouksen avaa iältään vanhin läsnä oleva valtuutettu, joka johtaa puhetta, kunnes valtuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat on valittu.

Valtuustossa on kaksi (2) varapuheenjohtajaa (ensimmäinen ja toinen varapuheenjohtaja). Valtuusto valitsee kahdeksi (2) vuodeksi kerrallaan puheenjohtajan sekä ensimmäisen ja toisen varapuheenjohtajan. Valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä koskevien asioiden valmistelua johtaa valtuuston puheenjohtaja, ellei valtuusto toisin päätä.

Valtuuston kokousten pöytäkirjanpitäjänä toimii ja sen muistakin sihteerintehtävistä huolehtii valtuuston määräämä viranhaltija.

89 § Valtuustoryhmän muodostaminen ja valtuustoryhmän nimi

Valtuutetut voivat muodostaa valtuustoryhmiä valtuustotyöskentelyä varten.

Valtuustoryhmän muodostamisesta, nimestä ja puheenjohtajasta on annettava valtuuston puheenjohtajalle kirjallinen ilmoitus. Kaikkien ryhmään liittyvien valtuutettujen on allekirjoitettava ilmoitus. Valtuustoryhmänä pidetään myös yhtä valtuutettua, jos hän on tehnyt 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen.

Valtuusto hyväksyy valtuustoryhmien nimet. Nimi ei saa olla sopimaton. Puolueen valtuustoryhmästä eronneiden valtuutettujen muodostaman uuden valtuustoryhmän nimestä ei saa aiheutua sekaantumisvaaraa puolueen valtuustoryhmän nimeen.

90 § Muutokset valtuustoryhmän kokoonpanossa

Valtuutetun on ilmoitettava kirjallisesti valtuuston puheenjohtajalle valtuustoryhmään liittymisestä ja siitä eroamisesta. Liittymisilmoitukseen on liitettävä asianomaisen ryhmän kirjallinen hyväksyminen.

Jos valtuutettu on erotettu valtuustoryhmästä, valtuustoryhmän on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuustolle.

91 § Istumajärjestys

Valtuutetut istuvat kokouksessa valtuustoryhmittäin puheenjohtajan hyväksymän istumajärjestyksen mukaisesti.

13 LUKU

VALTUUSTON KOKOUKSET

92 § Valtuuston varsinainen kokous ja sähköinen kokous

Valtuusto voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous).

Yleisölle on järjestettävä mahdollisuus seurata valtuuston sähköistä kokousta yleisen tietoverkon kautta sekä kokouskutsussa mainitussa tilassa.

Valtuuston suljettuun sähköiseen kokoukseen voi osallistua vain sellaisesta paikasta, jossa salassa pidettävät tiedot ja kokouksessa käydyt keskustelut eivät ole ulkopuolisen kuultavissa tai nähtävissä.

Kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että sähköisiin kokouksiin tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajan tasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

93 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa valtuuston puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessa varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Kokouskutsu on lähetettävä, mikäli mahdollista kuusi (6) päivää ennen valtuuston kokousta, mutta kuitenkin vähintään neljä (4) päivää ennen kokousta kullekin valtuutetulle sekä niille, joilla on kokouksessa läsnäolo-oikeus tai –velvollisuus. Samassa ajassa on kokouksesta annettava tieto julkisten kuulutusten ilmoitustaululla.

94 § Esityslista

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset valtuuston päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Esityslistat lähetetään kunkin puolueen, vaaliliiton, vaaliliittoon kuulumattoman puolueen sekä yhteislistan ensimmäiselle varajäsenelle ja tämän lisäksi niin monelle varajäsenelle, joka vastaa viidettä osaa (1/5) vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan valtuutettujen jäsenmäärästä.

Valtuuston esityslista laaditaan sekä suomeksi että ruotsiksi. Esityslistan mukana lähetettävän oheismateriaalin ei tarvitse olla saatavilla molemmilla kielillä.

95 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

96 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Ennen julkaisemista verkkosivuilla esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Erityisestä syystä verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäinen kokousasia. Esityslistan liitteitä julkaistaan kaupungin verkkosivuilla harkinnan mukaan ottaen huomioon asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

97 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

98 § Varavaltuutetun kutsuminen

Valtuutetun, joka ei pääse kokoukseen tai on esteellinen käsittelemään esityslistalla olevaa asiaa, on viipymättä ilmoitettava esteestä tai esteellisyydestä valtuuston puheenjohtajalle. Puheenjohtajalle tehtävä ilmoitus voidaan jättää myös valtuuston sihteerille.

Saatuaan valtuutetulta tai muuten luotettavasti tiedon esteestä tai esteellisyydestä puheenjohtajan tai sihteerin on kutsuttava valtuutetun sijaan kuntalain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu varavaltuutettu. Varavaltuutetut kutsutaan kokoukseen noudattaen heidän sijaantulojärjestystään.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava valtuutetun ja muun läsnäoloon oikeutetun henkilön esteellisyys valtuuston ratkaistavaksi.

99 § Läsnäolo kokouksessa

Kaupunginhallituksen puheenjohtajan, kaupunginjohtajan ja hallintojohtajan on oltava läsnä valtuuston kokouksessa. Heidän poissaolonsa ei estä asioiden käsitelyä.

Kaupunginhallituksen jäsenillä on läsnäolo-oikeus.

Edellä mainitulla henkilöllä on oikeus ottaa osaa keskusteluun, mutta ei päätöksen tekemiseen, jollei hän ole samalla valtuutettu.

Nuorisovaltuusto voi nimetä valtuuston kokoukseen kaksi edustajaa, joilla on läsnäolo- ja puheoikeus. Nuorisovaltuuston edustajalla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta valtuuston suljetussa kokouksessa.

Kaupunginjohtajan johtoryhmän jäsenillä on läsnäolo- ja puheoikeus kokouksissa.

Valtuusto päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

100§ Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Läsnä olevat valtuutetut ja varavaltuutetut todetaan nimenhuudolla, joka toimitetaan aakkosjärjestyksessä.

Todettuaan läsnä olevat valtuutetut puheenjohtaja toteaa esteen ilmoittaneet valtuutetut ja läsnä olevat varavaltuutetut sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Nimenhuudon jälkeen saapuvan valtuutetun on ilmoitettava välittömästi puheenjohtajalle. Poistumisesta kesken kokouksen on ilmoitettava puheenjohtajalle.

Kun varavaltuutettu osallistuu kokoukseen ja asianomaisen vaaliliiton, puolueen tai yhteislistan valtuutettu saapuu kesken kokoukseen, tulee valtuutettu välittömästi varavaltuutetun tilalle.

Puheenjohtaja voi kokouksen kestäessä tai kokoustaun päätyttyä tarvittaessa todeta uudelleen läsnäolijat.

Mikäli puheenjohtaja toteaa valtuuston menettäneen päätösvaltaisuuden, hänen on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

101 § Kokouksen johtaminen

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa säädetään kuntalain 102 §:ssä. Puheenjohtajan tehtävänä on johtaa asioiden käsittelyä sekä pitää huolta järjestyksestä valtuuston kokouksessa. Puheenjohtaja saa varoituksen annettuun määrään poistettavaksi henkilön, joka käyttäytyy sopimattomasti. Jos syntyy epäjärjestys, puheenjohtajan on keskeytettävä tai lopetettava kokous.

102 § Puheenjohtajan luovuttaminen varapuheenjohtajalle

Puheenjohtaja voi tarvittaessa valtuuston suostumuksella luovuttaa puheenjohtajan kokouksessa varapuheenjohtajalle ja osallistua sinä aikana kokoukseen jäsenenä.

103 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtajat ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

104 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava paikaltaan. Jos asia käsitellään suljetussa kokouksessa, esteellisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys valtuuston ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvitystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava paikaltaan.

Henkilö, jonka esteellisyyden valtuusto ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteissa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

105 § Asioiden käsittelyjärjestys

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei valtuusto toisin päättä.

Käsittelyn pohjana (pohjaehdotuksena) on kaupunginhallituksen ehdotus taikka, milloin tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on valmistellut asian, niiden ehdotus.

Jos kaupunginhallitus, tarkastuslautakunta tai tilapäinen valiokunta on muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan ennen kuin valtuusto on tehnyt päätöksen asiasta, pohjaehdotus on muutettu ehdotus. Jos ehdotus on peruutettu, asia on poistettava esityslistalta.

Asioiden käsittelyä johdetaan sekä suomeksi että ruotsiksi.

106 § Puheenvuorot

Kun asia on esitelty, siitä on varattava tilaisuus keskustella.

Puheenvuoro on pyydettävä selvästi havaittavalla tavalla tai toimittamalla puheenjohtajalle kirjallinen puheenvuoropyyntö.

Puheenvuorot annetaan pyydettyssä järjestyksessä. Tästä järjestyksestä poiketen puheenjohtaja voi antaa:

1. asian käsittelyn alussa ryhmäpuheenvuoron kunkin valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä;
2. puheenvuoron kaupunginhallituksen puheenjohtajalle, kaupunginjohtajalle sekä tarkastuslautakunnan ja tilapäisen valiokunnan puheenjohtajalle, jos käsitellään kyseisen toimielimen valmistelemaa asiaa sekä
3. repliikki- tai kannatuspuheenvuoron.

Asian käsittelyjärjestystä koskeva työjärjestyspuheenvuoro on annettava ennen muita.

Kokouksen kulun turvaamiseksi puheenjohtajalla on oikeus yksittäisessä asiassa rajoittaa valtuutettujen puheenvuorojen pituutta. Kokouspaikalla puheenvuoro on pidettävä omalta paikalta tai puhujakorokkeelta.

107 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteluun tai jokin muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta ja siitä on tehtävä päätös ennen kuin keskustelua itse asiasta jatketaan. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

Asia, joka esitetään ensimmäisen kerran valtuustolle, pannaan pöydälle seuraavaan kokoukseen, jos vähintään 8 valtuutetuista pyytää asian pöydällepanoa. Muissa tapauksissa asian pöydällepanosta päätetään äänten enemmistöllä.

108 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Keskustelun kuluessa tehty ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii. Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Tämän jälkeen puheenjohtajan on esitettävä valtuuston hyväksyttäväksi se lostus keskustelun kuluessa tehdyistä ehdotuksista.

109 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen valtuuston päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa valtuuston yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen valtuuston päätökseksi.

110 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

111 § Äänestystapa ja äänestysjärjestys

Äänestys toimitetaan sähköisesti/äänestyskoneella/nimenhuudolla tai valtuuston päättämällä muulla tavalla. Äänestys toimitetaan avoimesti.

Jos äänestykseen otettavia ehdotuksia on enemmän kuin kaksi, puheenjohtaja esittää valtuuston hyväksyttäväksi äänestysjärjestyksen. Äänestysjärjestys määräytyy seuraavien periaatteiden mukaan:

1. ensin otetaan äänestykseen kaksi eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta. Voittanut ehdotus asetetaan jäljellä olevista ehdotuksista eniten pohjaehdotuksesta poikkeavaa ehdotusta vastaan. Näin jatketaan, kunnes saadaan lopullinen vastaehdotus pohjaehdotukselle. Kuitenkin jos äänestykseen on otettava pohjaehdotuksen kokonaan hylkäämistä tarkoittava ehdotus, se on asetettava viimeisenä äänestettäväksi muista ehdotuksista voittanutta vastaan.

2. jos asia koskee määrärahan myöntämistä, asetetaan ensin äänestettäväksi määrältään suurimman ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen ja näin jatketaan ehdotusten suuruuden mukaisessa järjestyksessä, kunnes jokin ehdotus hyväksytään, minkä jälkeen pienemmistä ehdotuksista ei enää äänestetä.

3. jos ehdotuksen hyväksyminen tai hylkääminen on riippumaton muista ehdotuksista, sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä on äänestettävä erikseen.

112 § Äänestyksen tuloksen toteaminen

Puheenjohtaja toteaa äänestyksen tuloksena syntyvän päätöksen.

Jos päätöksen tekemiseen vaaditaan lain mukaan määräenemmistön kannatus tai yksimielisyys, puheenjohtajan on ilmoitettava siitä ennen äänestyksen toimittamista ja otettava se huomioon äänestyksen tuloksen todetessaan.

113 § Toimenpidealoite (toivomusponsi)

Tehtyään käsiteltävänä olevassa asiassa päätöksen valtuusto voi hyväksyä kaupunginhallitukselle osoitettavan toimenpidealoitteen, jonka tulee liittyä käsiteltävänä olevaan asiaan ja joka ei saa olla ristiriidassa valtuuston päätöksen kanssa eikä muuttaa tai laajentaa sitä.

114 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Valtuuston pöytäkirjaan sovelletaan, mitä pöytäkirjan laatimisesta määrätään 142 §:ssä.

Valtuusto valitsee jokaisessa kokouksessa kaksi valtuutettua tarkastamaan kokouksesta laaditun pöytäkirjan siltä osin kuin pöytäkirjaa ei tarkasteta kokouksessa. Pöytäkirja laaditaan suomen ja ruotsin kielellä.

115 § Päätösten tiedoksianto kunnan *kaupungin* jäsenille

Valtuuston pöytäkirja ja siihen liitetty valitusosoitus pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä säädetään. Keskeisistä päätöksistä tiedotetaan kaupungin verkkosivuilla ja tarvittaessa muilla viestintäkanavilla.

14 LUKU

ENEMMISTÖVAALI JA SUHTEELLINEN VAALI

116 § Vaaleja koskevat yleiset määräykset

Varajäsenet valitaan samassa vaalissa kuin varsinaiset jäsenet. Jos varajäsenet ovat henkilökohtaisia, varsinaisen ja henkilökohtaisen varajäsenen muodostamat ehdokasparit on hyväksyttävä ennen vaalia.

Enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, jos yksikin sitä vaatii. Suhteellinen vaali toimitetaan aina suljetuin lipuin. Suljetussa lippuäänestyksessä äänestäjän on taitettava äänestyslippu siten, ettei sen sisältö ole näkyvässä.

Äänestyslipussa ei saa olla asiattomia merkintöjä. Äänestysliput annetaan valtuuston puheenjohtajalle puheenjohtajan määräämässä järjestyksessä.

Äänestysliput sekä arvonnassa käytetyt liput on säilytettävä vaalipäätöksen lainvoimaisuuteen saakka. Jos vaali on toimitettu suljetuin lipuin, liput on säilytettävä suljetussa kuoressa.

117 § Enemmistövaali

Enemmistövaalissa äänen voi antaa kenelle tahansa vaalikelpoiselle ehdokkaalle tai ehdokasparille. Jos valittavia on enemmän kuin yksi, toimielimen jäsenellä on käytettävissään yhtä monta ääntä kuin on valittavia henkilöitä tai ehdokaspareja.

Yhdelle ehdokkaalle tai ehdokasparille voi antaa yhden äänen ja kaikkia ääniä ei ole pakko käyttää.

Kun enemmistövaali toimitetaan suljetuin lipuin, kokouksen pöytäkirjantarkastajat toimivat samalla ääntenlaskijoina ja avustavat muutenkin vaalitoimituksessa, jollei valtuusto toisin päättä.

118 § Valtuuston vaalilautakunta

Valtuusto valitsee toimikaudekseen suhteellisten vaalien toimittamista varten vaalilautakunnan. Lautakunnassa on viisi (5) jäsentä ja kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Valtuusto valitsee jäseniksi valituista lautakunnan puheenjohtajan ja yhden varapuheenjohtajan.

Lautakunnan sihteerinä toimii valtuuston pöytäkirjanpitäjä, jollei valtuusto toisin päättä.

119 § Ehdokaslistojen laatiminen

Ehdokaslistassa saa olla enintään niin monen ehdokkaan tai ehdokasparin nimi kuin vaalissa on valittavia jäseniä ja varajäseniä.

Ehdokaslistan otsikossa on mainittava, missä vaalissa sitä käytetään. Vähintään kahden valtuutetun on allekirjoitettava ehdokaslista. Ensimmäinen allekirjoittaja toimii listan asiamiehenä, antaa listan valtuuston puheenjohtajalle ja on oikeutettu tekemään siihen 112 §:ssä tarkoitetut oikaisut.

120 § Ehdokaslistojen jättäminen ja vaalitoimituksen nimenhuuto

Valtuusto määrää ajankohdan, milloin ehdokaslistat on viimeistään annettava valtuuston puheenjohtajalle sekä milloin vaalitoimituksen nimenhuuto aloitetaan.

121 § Ehdokaslistojen tarkastus ja oikaiseminen

Kun ehdokaslistojen antamisen määräaika on päättynyt, valtuuston puheenjohtaja antaa ehdokaslistat vaalilautakunnalle, joka tarkastaa, ovatko ne asianmukaisesti laaditut. Jos listassa todetaan virheitä, annetaan asiamiehelle tilaisuus korjata virheet vaalilautakunnan asettamassa määräajassa.

Jos sama henkilö on ehdokaslistan korjaamisen jälkeenkin ehdokkaana useammalla listalla, vaalilautakunnan on, mikäli mahdollista, tiedusteltava ehdokkaalta, mille listalle hänen nimensä jätetään.

122 § Ehdokaslistojen yhdistelmä

Ehdokaslistojen oikaisuja varten varatun määräajan päätyttyä vaalilautakunta laatii hyväksytyistä ehdokaslistoista yhdistelmän, johon jokaiselle ehdokaslistalle merkitään järjestysnumero.

Ennen vaalitoimituksen nimenhuudon alkamista ehdokaslistojen yhdistelmä annetaan valtuutetuille tiedoksi ja luetaan ääneen valtuustolle.

123 § Suhteellisen vaalin toimittaminen

Äänestyslippuun merkitään sen ehdokaslistan numero, jolle ääni annetaan. Valtuutetut antavat nimenhuudon määräämässä järjestyksessä valtuuston puheenjohtajalle äänestyslippunsa.

124 § Suhteellisen vaalin tuloksen toteaminen

Valtuuston puheenjohtaja antaa äänestysliput vaalilautakunnalle, joka tutkii niiden pätevyyden sekä laskee ja ilmoittaa vaalin tuloksen noudattaen soveltuvin osin, mitä kuntavaaleista säädetään.

Vaalilautakunta antaa vaalin tuloksesta kirjallisen ilmoituksen valtuuston puheenjohtajalle, joka toteaa vaalin tuloksen valtuustolle.

15 LUKU

VALTUUTETUN ALOITE- JA KYSELYOIKEUS

125 § Valtuutettujen aloitteet

Kokouskutsussa mainittujen asioiden käsittelyn jälkeen valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite annetaan puheenjohtajalle.

Aloitetta ei oteta heti käsiteltäväksi, vaan se lähetetään kaupunginhallituksen valmisteltavaksi. Valtuusto voi erikseen päättää, että aloitteesta käydään lähetekeskustelu siitä, miten asia on valmisteltava. Lähetekeskustelua varten aloite on hyvässä ajoin ennen kokousta toimitettava valtuuston puheenjohtajalle.

Kaupunginhallituksen on vuosittain toukokuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo valtuutettujen tekemistä ja kaupunginhallitukselle lähetetyistä aloitteista, joita valtuusto ei edellisen vuoden loppuun mennessä ole lopullisesti käsitellyt. Samalla on ilmoitettava mihin toimenpiteisiin niiden johdosta on ryhdytty. Valtuusto voi todeta, mitkä aloitteista on käsitelty loppuun.

Valtuusto päättää luetteloon merkityn aloitteen raukeamisesta tai sen valmistelun jatkamisesta. Jos valtuusto on päättänyt valmistelun jatkamisesta, se vahvistaa määräajan, johon mennessä valtuuston on käsiteltävä aloite.

Valtuuston on käsiteltävä sen toimikauden aikana tehdyt aloitteet ennen toimikauden päättymistä, minkä jälkeen ne katsotaan rauenneiksi. Toimikauden kolmen viimeisen kuukauden aikana tehdyt aloitteet siirtyvät kuitenkin käsiteltäväksi uuden valtuuston ensimmäisen toimintavuoden aikana.

126 § Kaupunginhallitukselle osoitettava kysymys

Vähintään neljäsosa valtuutetuista voi tehdä kaupunginhallitukselle osoitetun kirjallisen kysymyksen kaupungin toimintaa ja hallintoa koskevassa asiassa.

Kaupunginhallituksen on vastattava kysymykseen viimeistään siinä valtuuston kokouksessa, joka ensiksi pidetään viiden (5) viikon kuluttua kysymyksen tekemisestä, tai ilmoitettava silloin syy, minkä vuoksi vastausta ei ole voitu antaa.

Jos kysymystä käsiteltäessä tehdään ehdotus tilapäisen valiokunnan asettamisesta tutkimaan kysymyksessä tarkoitettua asiaa, valtuuston on päätettävä tästä. Muuta päätöstä ei kysymyksen johdosta saa tehdä.

127 § Kyselytunti

Valtuutetuilla on oikeus esittää kaupunginhallitukselle kyselytunnilla vastattavaksi lyhyitä ~~enintään kahden (2) minuutin pituisia~~, kulloinkin yhteen asiaa kohdistuvia kysymyksiä kaupungin hallinnon ja talouden hoitoa koskevista asioista. Kyselytunti järjestetään ennen valtuuston kokousta, jollei valtuusto toisin päättä. Kyselytunti on julkinen ja järjestetään tarvittaessa.

Kysymys on toimitettava kirjallisena ~~keskusvirastoon~~ *kaupunginkansliaan* viimeistään neljätoista (14) päivää ennen valtuuston kokousta. Myöhemmin toimitetut kysymykset sekä kysymykset, joihin ei kyselytunnilla ehditä vastata, siirtyvät seuraavaan kyselytuntiin. Kysymykset otetaan vastattaviksi niiden saapumisjärjestyksessä. Puheenjohtajalla on kuitenkin oikeus määrätä tasapuolisuutta noudattaen muukin vastaamisjärjestys.

~~Saatuaan kaupunginhallitukselta vastauksen kysymyksen esittäjällä on oikeus tehdä kaksi asiaan liittyvää lyhyttä lisäkysymystä. Kysymysten johdosta ei käydä keskustelua.~~

Puheenjohtajana kyselytunnilla toimii valtuuston puheenjohtaja.

IV OSA PÄÄTÖKSENTEKO- JA HALLINTOMENETTELY

16 LUKU

KOKOUSMENETTELY

128 § Määräysten soveltaminen

Tämän luvun määräyksiä noudatetaan valtuustoa lukuun ottamatta kaupungin toimielinten kokouksissa sekä soveltuvin osin toimitus- ja katselmusmiesten kokouksissa. Luvun määräyksiä noudatetaan toissijaisina hallintosäännön muihin lukuihin nähden, jollei erikseen ole toisin määrätty.

129 § Toimielimen päätöksentekotavat

Toimielin voi käsitellä asian varsinaisessa kokouksessaan, jossa kokouksen osallistujat ovat läsnä kokouspaikalla. Varsinaisessa kokouksessa voidaan käyttää sähköistä asiahallinta- tai äänestysjärjestelmää.

Vaihtoehtoisesti kokous voidaan pitää sähköisessä toimintaympäristössä, johon osallistutaan sähköisen yhteyden avulla (sähköinen kokous).

Toimielin voi myös tehdä päätöksiä suljetussa sähköisessä päätöksentekomenettelyssä ennen kokousta (sähköinen päätöksentekomenettely).

Kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa, että sähköisiin kokouksiin ja sähköiseen päätöksentekomenettelyyn tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat ajantasaisia ja tietoturvallisia lakien edellyttämällä tavalla.

130 § Kokousaika ja -paikka

Toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan.

Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

131 § Kokouskutsu

Kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja.

Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassapidosta.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai –velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla.

Kokouskutsu lähetetään, mikäli mahdollista neljä (4) päivää ennen kokousta.

Jos kuntien yhteistoiminnassa (vastuukuntamalli, kuntalain 50 ja 51 §) on erikielisiä kuntia tai vähintään yksi kaksikielinen kunta, yhteisen toimielimen kokouskutsu, esityslista ja liitteet laaditaan suomen ja ruotsin kielellä.

132 § Sähköinen kokouskutsu

Kokouskutsu, esityslista, liitteet ja oheismateriaali voidaan lähettää sähköisesti. Tällöin kaupunginhallitus tai sen nimeämä viranhaltija vastaa siitä, että tähän tarvittavat tekniset laitteet, järjestelmät ja tietoliikenneyhteydet ovat käytettävissä.

133 § Esityslistan ja liitteiden julkaiseminen kaupungin verkkosivuilla

Esityslista julkaistaan kaupungin verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä tiedottamisintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkaista ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan verkossa harkinnan mukaan ottaen huomioon kaupungin asukkaiden tiedonsaantiintressit.

134 § Jatkokokous

Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta sekä jatkokokouksen päätöksentekotavasta.

135 § Varajäsenen kutsuminen

Toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn.

Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

136 § Läsnäolo kokouksessa

Toimielimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimielimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus

- valtuuston puheenjohtajalla ja varapuheenjohtajilla kaupunginhallituksen kokouksessa kuntalain 18.2 §:n mukaan sekä

- kaupunginhallituksen puheenjohtajalla ja kaupunginjohtajalla muiden toimielinten kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimielinten kokouksissa.

Toimielin päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Toimielin voi päättää asiantuntijan kuulemisesta yksittäisessä asiassa. Asiantuntija voi olla läsnä kokouksessa asiasta käytävän keskustelun päättymiseen asti.

137 § Kaupunginhallituksen edustaja muissa toimielimissä

Kaupunginhallitus voi alla olevin rajoituksin määrätä muihin toimielimiin edustajansa, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Edustajaksi voidaan määrätä myös kaupunginhallituksen varajäsen tai kaupunginjohtaja.

Kaupunginhallitus ei voi määrätä edustajaansa tarkastuslautakuntaan, valtuuston tilapäiseen valiokuntaan eikä vaalilaissa säädettyihin vaalitoimielimiin.

138 § Kokouksen julkisuus

Kokouksen julkisuudesta säädetään kuntalain 101 §:ssä.

139 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

140 § Tilapäinen puheenjohtaja

Jos sekä puheenjohtaja että varapuheenjohtaja ovat poissa tai esteellisiä jossakin asiassa, valitaan kokousta tai asian käsittelyä varten tilapäinen puheenjohtaja.

141 § Kokouksen johtaminen ja puheenvuorot

Puheenjohtajan tehtävistä kokouksen johtamisessa ja toimielimen jäsenen puheenvuoroista säädetään kuntalain 102 §:ssä.

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päättä.

142 § Kokouskutsussa mainitsemattoman asian käsittely

Toimielin voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistöpäätöksellä käsiteltäväksi asian, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Jos esittelijän ehdotus on asian palauttaminen valmisteltavaksi, toimielin voi ratkaista asian päätöksellään vain perustellusta syystä.

143 § Esittelijät

Kaupunginhallituksen esittelijästä määrätään 3 §:ssä.

Lautakunnan tai jaoston esittelijänä toimii toimialan johtaja ja hänen estyneenä ollessa hänen sijaisekseen määrätty tai molempien estyneenä ollessa lautakunnan määräämä viranhaltija.

Rakennus- ja ympäristölautakunnassa esittelijänä toimii seuraavien asioiden osalta kaupunkiympäristölakimies: rakennuslupa- ja valvonta-asiat, ympäristölupa- ja valvonta-asiat sekä muut ympäristöasiat, hulevesi- ja MRL 161 a §:n mukaiset asiat, suunnittelutarve- ja poikkeamislupa-asiat sekä lakisääteiset kiinteistönmuodostamisasiat. Kaupunkiympäristölakimiehen estyneenä ollessa, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty normaalissa sijaisuusjärjestyksessä.

*Rakennus- ja ympäristölautakunnassa esittelijänä toimii toimialajohtajan lisäksi suunnittelutarve- ja poikkeamislupa-asioiden, hulevesi- ja MRL 161 a §:n mukaisten asioiden, ulkoilulain mukaisten asioiden, lakisääteisten kiinteistönmuodostusasioiden ja yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain mukaisten asioiden osalta kaupunkilupapäällikkö. Ympäristölupa- ja valvonta-asioiden sekä muiden ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvien asioiden ja vastuualueelle delegoitujen muiden ympäristönsuojeluasioiden osalta esittelijänä toimii johtava ympäristötarkastaja. Rakennuslupa- ja valvonta-asioiden osalta esittelijänä toimii rakennusvalvontapäällikkö. Kaupunkiympäristölakimiehen **Esittelijän** estyneenä ollessa, esittelijänä toimii hänen sijaisekseen määrätty normaalissa sijaisuusjärjestyksessä.*

Esittelystä tarkastuslautakunnassa määrätään 74 §:ssä.

Keskusvaalilautakunnan päätökset tehdään ilman viranhaltijaesittelyä puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

144 § Esittely

Asiat päätetään toimielimen kokouksessa viranhaltijan esittelystä. Vaalilaissa säädetyissä vaalitoimielimissä asiat päätetään kuitenkin puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Esittelijä vastaa esittelemiensä kokousasioiden asianmukaisesta valmistelusta ja on velvollinen tekemään toimielimelle päätösehdotuksen.

Esittelijän ehdotus on käsittelyn pohjana (pohjaehdotus). Jos esittelijä on keskustelun aikana muuttanut esityslistalla olevaa ehdotustaan, muutettu ehdotus on pohjaehdotus.

Jos esittelijä ehdottaa asian poistamista esityslistalta, asia poistetaan, jollei toimieliin toisin päättä.

Toimieliin voi erityisestä syystä päättää, että asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Toimieliin voi tällöin päättää, että puheenjohtajan ehdotus on käsittelyn pohjana eikä vaadi kannatusta.

145 § Esteellisyys

Ennen asian käsittelyn aloittamista esteellisen henkilön on ilmoitettava esteellisyydestään ja esteellisyyden aiheuttamasta perusteesta sekä vetäydyttävä asian käsittelystä ja poistuttava kokouksesta.

Puheenjohtajan on tarvittaessa saatettava kokoukseen osallistuvan esteellisyys toimielimen ratkaistavaksi. Asianomaisen henkilön tulee tarvittaessa antaa selvi-

tystä seikoista, joilla voi olla merkitystä hänen esteellisyytensä arvioinnissa. Annettuaan pyydetyn selvityksen asianomaisen henkilön on poistuttava kokouksesta.

Henkilö, jonka esteellisyyden toimitin ratkaisee, saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain hallintolain 29 §:ssä tarkoitetussa poikkeustilanteessa.

Esteellisyyttä koskeva ratkaisu on perusteltava pöytäkirjaan.

146 § Pöydällepano ja asian palauttaminen valmisteltavaksi

Jos keskustelun kuluessa tehdään kannatettu ehdotus asian pöydällepanosta, palauttamisesta valmisteltavaksi tai joki muu ehdotus, jonka hyväksyminen keskeyttäisi asian käsittelyn, seuraavien puhujien on puheenjohtajan kehotuksesta rajoitettava puheenvuoronsa koskemaan vain tätä ehdotusta. Jos ehdotus hyväksytään yksimielisesti tai äänestämällä, puheenjohtaja keskeyttää asian käsittelyn. Jos ehdotus hylätään, asian käsittely jatkuu.

147 § Ehdotukset ja keskustelun päättäminen

Ehdotus on annettava kirjallisena, jos puheenjohtaja niin vaatii.

Kun kaikki puheenvuorot on käytetty, puheenjohtaja päättää keskustelun. Puheenjohtaja selostaa keskustelun kuluessa tehdyt ehdotukset ja onko ehdotusta kannatettu.

148 § Ilman äänestystä syntyvän päätöksen toteaminen

Jos keskustelun aikana ei ole tehty kannatettuja ehdotuksia, puheenjohtaja toteaa pohjaehdotuksen toimitelimen päätökseksi.

Jos puheenjohtaja toteaa toimitelimen yksimielisesti kannattavan kokouksessa tehtyä ehdotusta, puheenjohtaja toteaa ehdotuksen toimitelimen päätökseksi.

149 § Äänestykseen otettavat ehdotukset

Äänestykseen otetaan pohjaehdotus ja kannatetut ehdotukset. Ehdotusta, joka on tehty vaihtoehtoisena tai menee käsiteltävän asian ulkopuolelle, ei kuitenkaan oteta äänestykseen.

Jos ehdotuksen tekijä ei ole paikalla äänestyksen alkaessa, hänen tekemänsä ehdotus katsotaan rauenneeksi eikä sitä oteta äänestykseen.

150 § Äänestys ja vaali

Äänestykseen sovelletaan muilta osin, mitä 12 luvussa määrätään äänestysmenettelystä valtuustossa. Vaalin toimittamista koskevat määräykset ovat 13 luvussa.

151 § Pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen

Pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Jos puheenjohtaja ja pöytäkirjanpitäjä ovat eri mieltä kokouksen kulusta, pöytäkirja laaditaan puheenjohtajan näkemyksen mukaan.

Pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Toimielimen pöytäkirjaan merkitään ainakin:

Järjestäytymistietoina

- toimielimen nimi
- merkintä käytetyistä päätöksentekotavoista
- kokouksen alkamis- ja päättymisaika sekä kokouksen keskeytykset
- kokouspaikka
- läsnä- ja poissaolleet ja missä ominaisuudessa kukin on ollut läsnä
- kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Asian käsittelytietoina

- asiaotsikko
- selostus asiasta
- esittelijän päätösehdotus
- esteellisyys ja perustelut
- tehdyt ehdotukset ja onko niitä kannatettu
- äänestykset: äänestystapa, äänestysjärjestys, äänestysesitys sekä äänestyksen tulos siten, että kunkin jäsenen kannanotto ilmenee pöytäkirjasta
- vaalit: vaalitapa ja vaalin tulos
- asiassa tehty päätös
- eriävä mielipide

Muuna tietoina

- salassapitomerkinnot
- puheenjohtajan allekirjoitus
- pöytäkirjanpitäjän varmennus
- merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta sekä
- merkintä nähtävänä pitämisestä yleisessä tietoverkossa, mikäli pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Pöytäkirjaan liitetään päätöksiä koskevat oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitukset sekä muutoksenhakukiellot.

Toimielimen pöytäkirjan sisältöä koskevia määräyksiä noudatetaan soveltuvin osin viranhaltijan ja luottamushenkilön tekemissä päätöksissä.

Kaupunginhallitus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita pöytäkirjan laatimisesta. Ennen pöytäkirjan julkaisemista kaupungin verkkosivuilla pöytäkirjasta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Eriyisestä syystä verkossa julkaistavasta pöytäkirjasta voidaan poistaa yksittäinen

kokousasia. Pöytäkirjan liitteitä julkaistaan kaupungin verkkosivuilla harkinnan mukaan ottaen huomioon asukkaiden tiedonsaanti-intressit.

152 § Päätösten tiedoksianto kaupungin jäsenille

Kaupunginhallituksen ja lautakunnan pöytäkirja siihen liittyvine oikaisuvaatimusohjeineen tai valtiusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Muun viranomaisen pöytäkirja annetaan vastaavalla tavalla tiedoksi kaupungin jäsenille, jos asianomainen viranomainen katsoo sen tarpeelliseksi.

Kaupunginhallitus antaa ohjeet salassapito- ja tietosuojavelvoitteiden huomioon ottamisesta annettaessa päätöksiä tiedoksi yleisessä tietoverkossa. Lautakunta voi antaa tarkentavaa ohjeistusta omalla toimialallaan.

Keskeisistä päätöksistä tiedotetaan kaupungin verkkosivuilla ja tarvittaessa muilla viestintäkanavilla.

17 LUKU

MUUT MÄÄRÄYKSET

153 § Aloiteoikeus

Kaupungin asukkaalla sekä kaupungissa toimivalla yhteisöllä ja säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kaupungin toimintaa koskevissa asioissa. Palvelun käyttäjällä on oikeus tehdä aloitteita palveluaan koskevassa asiassa.

Aloite tulee tehdä kirjallisesti tai sähköisellä asiakirjalla. Aloitteesta tulee käydä ilmi, mitä asia koskee sekä aloitteen tekijän nimi, kotikunta ja yhteystiedot.

154 § Aloitteen käsittely

Aloitteen käsittelee se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Jos toimivaltainen viranomainen on toimielin, aloitteista ja aloitteiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä on annettava toimielimelle tieto jäljempänä määrättyllä tavalla.

Kaupunginhallituksen on vuosittain toukokuun loppuun mennessä esitettävä valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsitelty.

Muun toimielimen kuin valtuuston toimivaltaan kuuluvista aloitteista on annettava tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla päättää, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

Jos aloitteen tekijöinä on vähintään kaksi prosenttia kaupungin asukkaista, aloite on kuuden kuukauden kuluessa vireille tulosta otettava toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi.

155 § Aloitteen tekijälle annettavat tiedot

Aloitteen tekijälle on ilmoitettava ilman aiheetonta viivytystä aloitteen saapumisesta, missä viranomaisessa aloite käsitellään, arvioitu käsittelyaika sekä keneltä saa lisätietoja aloitteen käsittelyssä.

Sen jälkeen, kun aloite on käsitelty loppuun, aloitteen tekijälle on ilmoitettava, onko aloite johtanut toimenpiteisiin.

156 § Asiakirjojen allekirjoittaminen

Kaupungin puolesta tehtävät sopimukset, sitoumukset ja kirjelmät allekirjoittaa kaupunginjohtaja tai hallintojohtaja ja varmentaa hallintojohtaja, talousjohtaja, kehitysjohtaja tai kehittämispäällikkö, jollei kaupunginhallitus ole valtuuttanut toisia henkilöitä tai jäljempänä muuta määrätä.

Kaupunginhallituksen ja sen jaostojen otteet ja toimituskirjat allekirjoittaa pöytäkirjanpitäjä, hallintosihteeri tai hallintojohtaja.

Lautakunnan ja muun toimielimen päättämät sopimukset ja annettavat sitoumukset allekirjoitetaan lautakunnan / toimielimen päättämällä tavalla.

Toimielimen puheenjohtaja tai pöytäkirjanpitäjä voi yksinkin toimielimen määräämissä rajoissa allekirjoittaa toimielimen päätökseen perustuvan asiakirjan. Toimielimen hallinnassa olevista asiakirjoista annettavat otteet ja jäljennökset voi toimielimen pöytäkirjanpitäjä yksinkin todistaa oikeaksi.

Valmistelua koskevat asiakirjat allekirjoittaa asian valmistelija.

157 § Todisteellisen tiedoksiannon vastaanottaminen

Todisteellisen tiedoksiannon voi kaupungin puolesta vastaanottaa kaupunginhallituksen puheenjohtaja, kaupunginjohtaja, hallintojohtaja sekä näiden valtuuttama viranhaltija.

Todisteellisen tiedoksiannon voi kaupungin puolesta lautakunnan toimialalla vastaanottaa lautakunnan puheenjohtaja ja lautakunnan toimialan johtava viranhaltija.

V OSA LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOSÄÄNTÖ

18 LUKU

PALKKIOSÄÄNTÖ

158 § Soveltamisala

Luottamushenkilöille suoritetaan palkkiota luottamustoimen hoitamisesta, korvausta ansionmenetyksestä ja kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä, sekä matkakustannusten korvausta ja päivärahaa tämän säännön mukaisesti.

159 § Kokouspalkkiot

Kaupungin toimielinten kokouksista suoritetaan seuraavat kokouspalkkiot:

1. kaupunginvaltuusto ja sen valiokunnat, kaupunginhallitus sekä tarkastuslautakunta ~~120 €~~ 140 €
2. lauta- ja johtokunnat, näiden osastot ja jaostot, kaupunginhallituksen jaostot sekä toimikunnat ~~80 €~~ 100 €
3. edellä mainittujen toimielinten järjestämät informaatiotilaisuudet, seminaarit ja iltakoulut 50 €

Toimielimen puheenjohtajana toimivalle luottamushenkilölle maksetaan jäsenen palkkio 50 prosentilla korotettuna.

Valtuuston puheenjohtajalle ja varapuheenjohtajalle maksetaan osallistumisesta kaupunginhallituksen ja sen jaoston kokouksiin sama palkkio kuin kaupunginhallituksen jäsenelle.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja muulle jäsenelle maksetaan osallistumisesta valtuuston ja sen valiokunnan kokouksiin sama palkkio kuin valtuuston jäsenelle.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajalle ja kaupunginhallituksen määräyksestä lautakunnan tai johtokunnan kokoukseen osallistuvalla kaupunginhallituksen muulle jäsenelle maksetaan sama palkkio kuin lautakunnan tai johtokunnan jäsenelle.

Jos kokous kestää yli neljä ~~neljä~~ kolme tuntia, maksetaan korottamattoman kokouspalkkion lisäksi 50 % sanotun kokouspalkkion määrästä jokaista kolmen tunnin jälkeistä täyttä tuntia kohden.

Kokouksesta, jossa toimielimen jäsen tai varajäsen on ollut saapuvilla yli kolme (3) tuntia, suoritetaan lisäpalkkiona 50 prosenttia peruspalkkiosta jokaiselta kolmen (3) tunnin jälkeen alkavalta tunnilta kuitenkin siten, että korotus maksetaan enintään kahdelta tunnilta.

Valtuustoryhmien puheenjohtajille maksetaan kohdan 3 mukainen korvaus osallistumisesta kaupunginjohtajan koolle kutsumiin valtuustoryhmien puheenjohtajakokouksiin. Korvaus maksetaan myös valtuuston ja hallituksen puheenjohtajistoille sikäli, kun he osallistuvat puheenjohtajakokouksiin.

160 § Samana päivänä pidetyt kokoukset

Mikäli sama toimielin joko kokonaisuudessaan tai osastona taikka jaostona koontuu yhtenä päivänä useammin kuin kerran, maksetaan kokouksista ainoastaan yksi palkkio, ellei edellisen kokouksen päättymisestä ole kulunut vähintään kahta tuntia.

Milloin uuden kokouksen alkaessa edellisen kokouksen päättymisestä ei ole kulunut vähintään kahta tuntia, mutta kokoukset yhteensä kestävät yli kolme tuntia, maksetaan palkkio soveltaen, mitä edellä 159 §:n 6.momentissa on määrätty.

161 § Vuosipalkkiot

Kokousten ulkopuolella hoidetuista luottamustehtävistä maksetaan jäljempänä oleville luottamushenkilöille kokouspalkkion lisäksi seuraavat vuosipalkkiot:

• valtuuston puheenjohtaja	4 000 €
• valtuuston 1. ja 2. varapuheenjohtaja	1 500 €
• kaupunginhallituksen puheenjohtaja	5 000 €
• kaupunginhallituksen varapuheenjohtajat	1 500 €
• kaupunginhallituksen muu jäsen	1 000 €
• konserni- ja kaupunkikehitysjaoston puheenjohtaja	2 000 €
• tarkastuslautakunnan jäsen	400 €
• kaupunkirakennelautakunnan puheenjohtaja	2 000 €
• rakennus- ja ympäristölautakunnan puheenjohtaja	2 000 €
• opetus- ja kasvatuslautakunnan puheenjohtaja	2 000 €
• kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan puheenjohtaja	2 000 €
• tarkastuslautakunnan puheenjohtaja	2 000 €
• ympäristöterveyslautakunnan puheenjohtaja	1 500 €
• pelastuslautakunnan puheenjohtaja	1 500 €
• vesilaitosjohtokunnan puheenjohtaja	1 500 €

Milloin tässä pykälässä mainittu luottamushenkilö on estynyt hoitamasta tehtävänsä, hänen oikeutensa vuosipalkkioon lakkaa, kun este on yhtäjaksoisesti jatkunut kuukauden. Sen jälkeiseltä ajalta on varapuheenjohtajalla tai –jäsenellä oikeus saada suhteellinen osa vuosipalkkiosta.

Konserni- ja kaupunkikehitysjaoston puheenjohtajalle ei makseta vuosipalkkiota, mikäli jaoston puheenjohtajana toimii kaupunginhallituksen puheenjohtaja.

162 § Vaalilautakuntien palkkiot

Keskusvaalilautakunnan ja vaalilautakunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle maksetaan vaalien toimituspäiviltä ja vaalitoimikunnan puheenjohtajalle ja jäsenelle niiltä päiviltä, jolloin ennakoäänestys tapahtuu laitoksissa tai kotona seuraavan suuruiset palkkiot, joihin sisältyy palkkio vaalitoimituksen päätyttyä suoritettavasta laskentatehtävästä:

• keskusvaalilautakunnan, vaalilautakunnan ja –toimikunnan puheenjohtaja	~~225 €~~ 250 €
• keskusvaalilautakunnan, vaalilautakunnan muu jäsen	~~150 €~~ 200 €

Toimituspäiviä edeltävistä ja niitä seuranneista kokouksista maksetaan tämän säännön 159 §:n mukaisesti määräytyvä lautakunnan jäsenen kokouspalkkio.

Pöytäkirjamerkintä:

Toimituspäivällä tarkoitetaan vähintään kuuden tunnin työpäivää. Alle kuuden tunnin toimituspäivältä suoritetaan voimassa olevan kokouspalkkion suuruinen korvaus.

163 § Luottamushenkilö-sihteerin palkkio

Sihteerinä toimineelle toimielimen luottamushenkilölle, jolle ei makseta vuosipalkkiota tai muuta erityistä korvausta sihteerin tehtävien hoitamisesta, suoritetaan asianomaisen toimielimen jäsenen kokouspalkkio 50 prosentilla korotettuna.

164 § Toimituspalkkio

Luottamushenkilö, joka nimettynä muuhun kuin tässä säännössä tarkoitettuun kokoukseen, neuvotteluun tai toimitukseen edustaa kaupunkia tai valvoo toimialaansa, saa toimeksiannon antaneen toimielimen jäsenen kokouspalkkiota vastaavan suuruisen toimituspalkkion ilman 150 §:n 6 momentin mukaista korotusta, jollei kaupunginhallitus erityisessä tapauksessa toisin päättä.

Sellaisista luottamustehtävistä, joita ei ole mainittu tässä säännössä, valtuusto määrää tarvittaessa palkkiot erikseen.

Kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen luottamushenkilöille määräämästä erityistehtävästä voidaan suorittaa palkkiota kaupunginhallituksen harkinnan mukaan.

165 § Ansionmenetykskorvaus

Luottamushenkilölle suoritetaan korvausta ansionmenetyksestä samoin kuin kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, lastenhoidon järjestämisestä tai muusta vastaavasta syystä kultakin alkavalta tunnilta. Korvaus maksetaan todellisen ansionmenetyksen suuruisena.

Jos luottamushenkilö tekee työtä, jossa vapaan saaminen edellyttää palkatonta vapaata koko työvuorosta, luottamushenkilölle korvataan ansionmenetys koko työvuoron ajalta.

Saadakseen korvausta luottamushenkilön tulee esittää ansionmenetyksen osalta työnantajan todistus siitä sekä kustannuksista hyväksyttävä selvitys. Työnantajan todistuksesta on myös käytävä ilmi, että luottamustoimen hoitamiseen käytetty aika olisi ollut hänen työaikaansa ja että hänelle ei makseta siltä ajalta palkkaa.

Luottamushenkilön, joka tekee ansio- tai muuta työtä olematta työsuhteessa taikka virka- tai muussa julkisoikeudellisessa toimisuhteessa, tulee esittää kirjallisesti riittävä selvitys ansionmenetyksestään ja luottamustoimen johdosta aiheutuneista kustannuksista.

Edellä 2. ja 3. momentissa tarkoitettua todistusta tai selvitystä ei vaadita, jos korvattava määrä on enintään ~~13,26 €~~ **14,56 € tunnilta**. Luottamushenkilön tulee tällöin kuitenkin antaa kirjallinen vakuutus ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten määrästä.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajalle voidaan luottamustehtävän hoitamisesta maksaa ansionmenetykskorvausta, kuitenkin enintään kymmeneltä tunnilta viikossa edellyttäen työaika raportointia.

166 § Pöytäkirjat palkkioperusteina

Tässä säännössä mainittujen palkkioiden tulee perustua kokouspöytäkirjoihin tai luottamustehtävän hoitamisesta laadittuihin muistioihin. Toimielimen sihteerin tai tehtävänantajan tulee tehdä palkkioiden maksamista koskevat ilmoitukset neljännesvuosittain.

Ansionmenetyksen ja luottamustoimen vuoksi aiheutuneiden kustannusten korvaamista koskeva vaatimus on, mikäli mahdollista, esitettävä kahden kuukauden kuluessa sille henkilölle, jolle voimassa olevien määräysten mukaan kuuluu laskun hyväksyminen.

167 § Matkakustannusten korvaaminen

Luottamushenkilön oikeudesta saada luottamustehtävän hoitamisesta johtuen matkakustannusten korvausta, päivärahaa, ateriakorvausta, majoittumiskorvausta, yömatkarahaa, kurssipäivärahaa ja korvausta ulkomaille tehdystä virkamatkasta sekä korvausten saamisessa noudatettavasta menettelystä ovat soveltuvin osin voimassa kunnallisen yleisen virkaehtosopimuksen määräykset. Matkakustannusten korvaaminen edellyttää, että tilaisuus on kaupungin järjestämä ja/tai siihen on erikseen määräys.

Luottamushenkilön omalla autolla tai hallinnassaan olevalla kulkuneuvolla taikka yleisillä kulkuneuvoilla tekemästä kokousmatkasta suoritetaan matkakustannusten korvausta kulloinkin voimassa olevan virkaehtosopimuksen mukaan kuitenkin siten, että korvausta ei suoriteta viiden (5) km pituisesta yhteen suuntaan tapahtuneesta tai sitä lyhyemmästä matkasta.

Matkakustannusten korvaamiseen sovelletaan, mitä kunnallisessa työ- ja virkaehtosopimuksessa on kirjattu.

LIITTEET

Hallintosäännön liite 1: Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan ratkaisovaltaa koskevat täsmennykset

Hallintosäännön liite 2: Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon johtosääntö

Hallintosäännön liite 1 Kaupunginhallituksen, ja kaupunginjohtajan *ja kaupungingeodeetin* ratkaisuvaltaa koskevat täsmennykset

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallituksen hyväksymään Kokkolan kaupungin tavoitteelliseen toimitilasuunnitelmaan ja sen tuleviin tarkistuksiin sisältyvien myytäväksi esitettyjen *salkutettujen* kiinteistöjen myynnistä päättää kaupunginhallitus

26 § kohta 1:

täsmennys

mikäli hinta, vaihtoarvo tai korvaus on

~~45 000~~ *60 000* – ~~350 000~~ euroa *500 000 euroa*

26 § kohta 3:

täsmennys

mikäli hinta, vaihtoarvo tai korvaus on

~~45 000~~ *200 000* – ~~350 000~~ euroa *500 000 euroa*

26 § kohta 4:

täsmennys

mikäli myyntihinta on enintään *yli 200 000 – 500 000* euroa

26 § kohta 6:

täsmennys

~~kaupunkirakennelautakunta: hankkeen kustannusarvio ei ylitä 1 500 000 euroa~~

Kaupunginhallitus päättää, mikäli hankkeen kustannusarvio ylittää 3 000 000 euroa

26 § kohta 8:

täsmennys

kaupunginhallituksen myöntämän korvauksen yläraja ~~90 000~~ *200 000* euroa

Kaupunginjohtaja:

18 § kohta 14 *ja 15*

täsmennys

mikäli hinta, vaihtoarvo tai korvaus on

20 000 – ~~45 000~~ *60 000* euroa

18 § kohta ~~15~~ *16*

täsmennys

mikäli hinta, vaihtoarvo tai korvaus on

~~20 000 – 45 000~~ *enintään 200 000* euroa

Kaupungingeodeetti:

Kaupungingeodeetti päättää kiinteän omaisuuden luovuttamisesta, mikäli hinta, vaihtoarvo tai korvaus edellä olevissa liitteessä 1 todetuissa asioissa on 0 – 20 000 euroa

Irtaimen omaisuuden luovuttaminen

68 §

Toimialajohtajat ja konsernihallinnon vastuualuejohtajat päättävät irtaimen omaisuuden luovuttamisesta, mikäli myynnin arvo on enintään 60 000 euroa (pois lukien osakkeet)

Kaupunginjohtaja päättää irtaimen omaisuuden luovuttamisesta, mikäli myynnin arvo on yli 60 000 ja enintään 200 000 euroa (pois lukien osakkeet)

Kaupunginhallitus päättää kaupungin omistamien osakkeiden luovuttamisesta 500 000 euroon saakka

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto

JOHTOSÄÄNTÖ

Hyväksytty Ympäristöterveyslautakunta 25.5.2022 § 33

1 § Soveltamisala

Tämän johtosäännön määräyksiä sovelletaan Keski-Pohjanmaan ympäristöterveys- lautakunnan ja Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon toimintaan.

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon organisaatio sisältää Kokkolan ja Kannuksen kaupunkien sekä Halsuan, Kaustisen, Kruunupyyn, Lestijärven, Perhon, Toholammin ja Vetelin kuntien yhteisen ympäristöterveyslautakunnan alaisen toiminnan.

Ympäristöterveyslautakunnan tehtävänä on järjestää kuntien yhteiseksi toiminnaksi kunnille kuuluvat ympäristöterveydenhuollon tehtävät. Yhteistyöstä on sovittu tarkemmin kuntien välisessä sopimuksessa. Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuolto huolehtii kunnallisista ympäristöterveydenhuollon tehtävistä siten kuin ympäristöterveydenhuoltoa koskevassa erityislainsäädännössä tarkemmin säädetään.

2 § Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on ympäristöterveydenhuollon palvelujen tuottaminen voimassa olevan lainsäädännön vaatimusten mukaisesti laadullisesti ja määrällisesti samanlaisina koko alueella. Yhteistoiminta-alueella turvataan ympäristöterveydenhuollon palvelujen saatavuus ja toiminta siten, että toiminta on tehokasta, tasapuolista ja avointa.

Toiminnan tavoitteena on tunnistaa, ehkäistä ja poistaa elinympäristössä olevia terveyshaittoja ja sitä kautta ylläpitää ja edistää väestön, yksilön ja eläinten terveyttä. Eläinlääkintähuolto turvaa lakisäättävät ympärivuorokautiset eläinlääkäripalvelut eläinten omistajille ja hoitaa kunnalle määrätyt eläinsuojelulain ja eläintäutilain tehtävät.

3 § Organisaatio

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon organisaatio koostuu:

- Kokkolan kaupungin organisaatioon kuuluva ympäristöterveyslautakunta, mikä on kuntien yhteinen lautakunta.
- ympäristöterveydenhuollon tulosaluetta johtavasta terveystarkastajan johtajasta ja tämän alaisuudessa toimivista eläinlääkäreistä, ympäristöterveystarkastajista ja muusta henkilöstöstä.

Ympäristöterveydenhuollon tulosalueeseen kuuluvat:

- terveystarkastajan tuloyksikkö
- eläinlääkintähuollon tuloyksikkö

4 § Ympäristöterveyslautakunta

4.1. Lautakunnan kokoonpano

Kokkolan kaupunginvaltuusto asettaa yhteislautakunnan toimikaudekseen.

Lautakunnassa on 12 jäsentä. Osapuolten valtuustot nimittävät yhteiseen lautakuntaan jäseniä seuraavasti: Kokkolan kaupunki neljä (4) jäsentä ja muut sopimuskunnat kahdeksan (8) jäsentä. Kullakin jäsenelle nimetään henkilökohtainen varajäsen.

Lautakunnan puheenjohtajana toimii Kokkolan kaupungin luottamushenkilö. Varajäsenet osallistuvat kokoukseen varsinaisen jäsenen ollessa estyneenä.

Yhteislautakunnan esittelijänä toimii terveysvalvonnan johtaja, jonka sijaisena toimii hygieenikkoeläinlääkäri. Lautakunta voi antaa yksittäisen asian esittelyn myös muulle viranhaltijalle

4.2. Lautakunnan yleistehtävät

Ympäristöterveyslautakunnan tehtävä on huolehtia tulosalueensa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä Kokkolan kaupungin valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti. Lautakunnan tulee seurata toiminnan tuloksia sekä ohjata ja valvoa toimialansa suunnittelua ja toteutusta. Lautakunnan tulee seurata, että sopimuksen piirissä olevien kuntien palvelut tuotetaan laadultaan ja sisällöltään mahdollisimman tasapuolisesti.

4.3. Lautakunnan erityistehtävät

Ympäristöterveyslautakunta:

- toimii terveydensuojelulain tarkoittamana kunnan terveydensuojeluviranomaisena
- toimii elintarvikelain tarkoittamana kunnan elintarvikevalvontaviranomaisena
- hoitaa tupakoinnin vähentämisestä annetun lain kunnalle säädetyt tehtävät
- toimii lääkelaisissa tarkoitettuna kunnan viranomaisena, joka käsittelee nikotiinivalmisteiden myynnistä kunnalle kuuluvat asiat.
- hoitaa eläinlääkintähuoltolaisissa mainitut kunnalle kuuluvat tehtävät

Lautakunnan tehtäviin kuuluu lakisääteisten viranomaistehtävien lisäksi:

- seurata ympäristöterveydenhuollon yleistä kehitystä ja tehdä niitä koskevia aloitteita ja esityksiä.
- tehdä ehdotuksia niistä ympäristöterveydenhuollon asioista, joista kaupunginhallitus päättää.
- valvoa annettujen säännösten ja määräysten noudattamista ja päätösten täytäntöönpanoa.

- huolehtia yhteistyöstä muiden kuntien ja sopijakuntien viranomaisten sekä kansanterveystyön ja ympäristöterveydenhuollon alalla toimivien järjestöjen kanssa,

4.4. Lautakunnan ratkaisovalta

Sen lisäksi, mitä hallintosäännössä on säädetty tai määrätty lautakuntien päätettäväksi lautakunta ratkaisee toimialallaan seuraavat asiat:

- päättää ympäristöterveydenhuollon toimeenpanossa noudatettavista yleisistä perusteista ja ohjeista sekä antaa ohjeita ja määräyksiä toiminnan ja henkilöstön työn järjestämisestä.
- hyväksyy ympäristöterveydenhuollon strategian kaupunginvaltuuston linjausten mukaisesti.
- päättää päätösvallan siirrosta alaiselleen viranhaltijalle.
- päättää eläinlääkäreiden palkkioiden enimmäismäärästä
- päättää toimialan maksuista ja taksoista
- päättää lausuntojen antamisesta
- päättää vahingonkorvauksista.
- päättää hankintalain mukaisista hankinnoista ja sopimuksista.

5 § Viranhaltijoiden yleinen ratkaisovalta ja vastuu

Ympäristöterveydenhuollon tulosaluetta johtaa terveystalvovnonnan johtaja. Terveystalvovnonnan johtaja vastaa hyväksytyjen tavoitteiden saavuttamisesta toiminta- ajatuksen mukaisesti.

Terveystalvovnonnan johtajalla on oikeus yksittäistapauksessa ottaa ratkaistavakseen asia, joka muutoin kuuluu hänen alaisensa viranhaltijan ratkaistavaksi, ellei laista muuta johdu.

Terveystalvovnonnan johtajan sijaisena toimii hygieenikkoeläinlääkäri.

6 § Terveystalvovnonnan johtajan erityinen ratkaisovalta ja vastuu

Sen lisäksi, mitä muualla on säädetty tai määrätty terveystalvovnonnan johtajan ratkaisovaltaan kuuluu:

- hyväksyä tulosaluetta ja sen henkilöstöä koskevat laskut.
- päättää tulosalueen sisäisestä organisaatiosta.
- päättää ehdottomien palkantarkistusten toimeenpanosta sekä uuden viranhaltijan ja työntekijän ja määräaikaisen henkilöstön perus-/tehtäväkohtaisesta palkasta hallintosäännösten mukaan.

- päättää alaisensa henkilöstön koulutuksesta.
- myöntää sivutoimilupa hallintosäännön 45 §:n mukaisesti.
- myöntää sellaisen virkavapauden ja työloman, jonka saamiseen viranhaltijalla ja työntekijällä on lainsäädännön tai virka- ja työehtosopimuksen nojalla ehdoton oikeus.
- myöntää harkinnanvaraisen palkattoman virkavapauden ja työloman voimassaolevan kaupunginhallituksen erikseen vahvistaman ohjeen mukaan.
- päättää tulosalueen henkilöstön oikeudesta saada korvausta oman ajoneuvon käyttämisestä virka- tai työtehtävissä.
- vastata organisaation sisäisestä valvonnasta.
- määrätä viranhaltijoiden ja työntekijöiden sijaiset lomien ja tilapäisten työssäoloesteiden ajaksi.
- antaa tulosalueen henkilöstölle virkamatkamääräykset.
- määrätä tulosalueen henkilöstö tarvittaessa lisä-, yli-, lauantai- tai sunnuntaityöhön sekä varallaoloon.
- päättää tarvittaessa tulosalueen henkilöstön terveydentilaa koskevien tietojen pyytämisestä ja terveydentilaa koskeviin tarkastuksiin ja tutkimuksiin määräämisestä.
- tehdä ne erityislaissa ja muissa säännöksissä ja määräyksissä ympäristöterveyslautakunnan tehtäväksi määrätyt päätökset, joiden osalta lautakunta on siirtänyt hänelle päätösvaltaansa.
- myöntää helpotukset tai vapautukset ympäristöterveydenhuollon taksan maksun tai korvauksen suorittamisesta ao. lautakunnan määräämissä rajoissa.
- päättää irtaimen omaisuuden myynnistä ja luovuttamisesta muuhun käyttöön hallintosäännösten mukaan.
- päättää hankintalain kynnysarvojen alittavista hankinnoista, siltä osin kuin ne eivät kuulu yhteishankintaan (materiaalipalvelujen hankintaohje).

Terveysvalvonnan johtaja valmistelee ja esittelee ympäristöterveyslautakunnan päätösvaltaan kuuluvat asiat sekä vastaa tulosityksikön henkilöstön ja taloushallinnollisesta johtamisesta.

7 § Viranhaltijoiden tehtävät

Tehtävänä on suorittaa:

- ympäristöterveyslautakunnan delegointipäätöksen mukaiset tehtävät.
- suoraan viranhaltijoille eläinsuojelulaissa, eläintautilaissa säädetyt tehtävät sekä eläimistä saatavista sivutuotteista annetussa laissa paikallisviranomaiselle säädetyt tehtävät.
- valtion viranomaisten erikseen määräämät tehtävät.

8 § Henkilöstön valinta ja kelpoisuusehdot

Kelpoisuusehdoista päätetään kunkin viran perustamispäätöksessä, jos vaatimukset ylittävät lakien ja asetusten vaatimukset.

Ympäristöterveydenhuollon toiminnasta vastaavalla johtajalla on oltava alalle soveltuva ylempi korkeakoulututkinto sekä riittävä kokemus ja asiantuntemus ympäristöterveydenhuollon toimeenpanoon liittyvistä tehtävistä.

Kokkolan kaupunginhallitus valitsee terveystoiminnan johtajan ympäristöterveyslautakuntaa kuultuaan.

Ympäristöterveyslautakunta valitsee hygieenikkoeläinlääkärin terveystoiminnan johtajan esittelystä. Muut vakinaiseen palvelussuhteeseen otettavat viranhaltijat ja työntekijät valitsee terveystoiminnan johtaja.

Määräaikaiseen virkasuhteeseen palkattavat viranhaltijat ja määräaikaiseen työsuhteeseen palkattavat työntekijät valitsee terveystoiminnan johtaja, mikäli muuta ei ole määrätty.

Koeajan määrittämisestä tai siitä sopimisesta ja koeajan pituudesta päättää se, joka ottaa palvelussuhteeseen.

9 § Palvelussuhteen päättymisen ja lomauttaminen

Palvelussuhteen päättymisestä ja lomauttamisesta päättää se, joka valitsee viranhaltijan tai ottaa työntekijän työsopimussuhteeseen

Keski-Pohjanmaan ympäristöterveydenhuollon johtosääntö on liitetty Hallintosääntöön liitteeksi 3 Kaupunginvaltuusto 27.04.2020 § 11